ADRAN 13

13. Cyfrifoldeb am Swyddogaethau – Crynodeb

Diben yr Adran hon o'r Cyfansoddiad yw nodi pwy sy'n gyfrifol am wneud y penderfyniadau amrywiol yn y Cyngor.

13.1 Pwy Gaiff Wneud Penderfyniadau?

O dan y cyfansoddiad hwn, ceir nifer o wahanol benderfynwyr:

13.1.1 y Cyngor Llawn;

13.1.2 un o Bwyllgorau neu Is-bwyllgorau'r Cyngor;

13.1.3 yr Arweinydd Gweithredol;

13.1.4 y Cabinet;

13.1.5 un o Bwyllgorau y Cabinet;

13.1.6 Aelod unigol o'r Cabinet;

13.1.7 Cyd-bwyllgor;

13.1.8 Swyddog.

Bydd y Cyngor yn cyhoeddi cofnod o ba unigolyn sy'n gyfrifol am fathau penodol o benderfyniadau, ac yn cadw'r cofnod hwnnw'n gyfredol. Amlinellir y cofnod hwn yn Adran 13 y Cyfansoddiad hwn.

13.2 Egwyddorion Gwneud Penderfyniadau

Gwneir holl benderfyniadau'r Cyngor yn unol â'r egwyddorion canlynol:

13.2.1 yn gyfatebol (h.y. mae'n rhaid i'r weithred fod yn gymesur â'r canlyniad a ddymunir);

13.2.2 ystyriaeth briodol a derbyn cyngor proffesiynol gan Swyddogion;

13.2.3 parch at hawliau dynol;

13.2.4 rhagdybiaeth o blaid didwylledd;

13.2.5 eglurder o ran nodau a chanlyniadau a ddymunir;

13.2.6 ystyried unrhyw ddewisiadau eraill; a

13.2.7 rhoi a chofnodi rhesymau dros y penderfyniad a chofnodi'r rhesymau hynny yn briodol.

13.3 Mae swyddogaethau'n dod o dan y categorïau canlynol:

13.3.1 Swyddogaethau'r Cyngor Llawn

Y Cyngor yw'r prif gorff gwneud penderfyniadau a chaiff, gyda rhai eithriadau, arfer unrhyw un o'r swyddogaethau a roddwyd i'r Cyngor o dan y Gyfraith. Caiff hefyd ddirprwyo llawer o'r swyddogaethau hynny i Bwyllgor, Is-bwyllgor neu Swyddog. Amlinellir swyddogaethau'r Cyngor Llawn yn Adran 4.

13.3.2 Swyddogaethau Anweithredol

Swyddogaethau yw'r rhain nad ydynt, o dan y gyfraith, yn gyfrifoldeb y Cabinet o bosibl. Mewn rhai achosion, dim ond cyfarfod o'r Cyngor Llawn gaiff wneud y penderfyniad. Mewn achosion eraill, caiff y Cyngor ddirprwyo'r cyfrifoldeb am wneud y penderfyniad i Bwyllgor neu Swyddog.

13.3.3 Swyddogaethau "Dewis Lleol"

Ceir rhai swyddogaethau y caiff y Cyngor eu trin fel petaent yn gyfrifoldeb y Cabinet (yn gyfan gwbl neu'n rhannol) neu fel petaent yn anweithredol, yn ôl ei ddoethineb.

13.3.4 Swyddogaethau Gweithredol

Mae'r holl swyddogaethau eraill yn Swyddogaethau Gweithredol.

13.4 Cyrff Eraill

13.4.1 Cyrff Cynghori

Gall y Cyngor a/neu'r Arweinydd hefyd sefydlu Pwyllgorau Cynghori a Chyd-bwyllgorau Cynghori.

13.4.2 Pwyllgorau Craffu

Mae Pwyllgorau Craffu yn gyfrifol am y swyddogaeth trosolwg a chraffu. Ni allant arfer swyddogaethau eraill a gwneud penderfyniadau.

13.4.3 Dirprwyo i Swyddogion

Mae dirprwyo i Swyddogion wedi'i gynnwys yn yr Adran hon o'r Cyfansoddiad hefyd.

13.5 Pwy sy'n Penderfynu – Swyddogaethau Anweithredol?

13.5.1 Caiff y Cyngor benderfynu p'un ai dirprwyo Swyddogaethau Anweithredol i bwyllgor, is-bwyllgor, Swyddog dirprwyedig neu gyd-bwyllgor ai peidio.

13.5.2 Lle y dirprwywyd Swyddogaeth Anweithredol i bwyllgor, caiff y pwyllgor ddirprwyo ymhellach i is-bwyllgor neu Swyddog dirprwyedig.

13.5.3 Lle y dirprwywyd Swyddogaeth Anweithredol i is-bwyllgor, caiff yr is-bwyllgor ddirprwyo ymhellach i Swyddog dirprwyedig.

13.6 Pwy sy'n Penderfynu – Swyddogaethau Gweithredol?

Caiff yr Arweinydd benderfynu p'un ai dirprwyo Swyddogaethau Gweithredol i un o bwyllgorau'r Cabinet, Aelod unigol o'r Cabinet, Swyddog dirprwyedig neu gyd-bwyllgor.

13.7 Dileu Pwerau Dirprwyedig

13.7.1 Pan fydd swyddogaeth wedi'i dirprwyo, caiff y corff a ddirprwyodd y swyddogaeth ei thynnu'n ôl yn gyffredinol neu mewn unrhyw achos penodol, a chaiff arfer y swyddogaeth ei hun.

13.7.2 Pan fydd swyddogaeth wedi'i dirprwyo, nid yw'n ofynnol i'r penderfynwr arfer y pŵer a ddirprwywyd a chaiff atgyfeirio unrhyw fater penodol i'r corff a ddirprwyodd y pŵer neu unrhyw gorff arall sydd â'r pŵer i arfer y swyddogaeth.

13.8 Pwy Gaiff Arfer Pwerau Swyddog Dirprwyedig?

Pan fydd swyddogaeth wedi'i dirprwyo i Swyddog(ion) ("Swyddog(ion) dirprwyedig"), ceir gwneud y penderfyniad yn enw (ond nid o reidrwydd yn bersonol gan) y cyfryw Swyddog(ion) dirprwyedig yn unol â threfniadau a wneir o bryd i'w gilydd gan y cyfryw Swyddog(ion) dirprwyedig at y diben hwn. Gall y Swyddog sydd â phwerau dirprwyedig ddirprwyo i drydydd parti dim ond os rhoddir pwerau i'r Swyddog hwnnw "ddirprwyo" o ran gwneud y penderfyniad hwnnw.

Atodiad 1 i Adran 13

Swyddogaethau Anweithredol

Mae'r swyddogaethau sy'n ymddangos yn y golofn gyntaf yn y tabl isod wedi eu dirprwyo i'r sawl sy'n ymddangos yn ail golofn y tabl.

Y Swyddogaeth	Corff/Person Cyfrifol
1. Rhoi amod neu gyfyngiad ar ganiatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad a ganiatawyd wrth weithredu swyddogaeth yn Atodlen 1, Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007.	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad.
2. Penderfynu unrhyw delerau eraill y mae'r caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad yn ddarostyngedig iddynt.	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad.
3. Penderfynu a ddylid, a sut i orfodi methiant i gydymffurfio hefo'r	
(a) caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad; neu	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad
(b) unrhyw amod neu gyfyngiad arnynt.	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad.
4. Newid, diwygio neu wyro unrhyw ganiatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad neu unrhyw amod neu gyfyngiad arnynt.	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad
5. Diddymu caniatâd, hawl awdurdod, trwydded neu gofrestriad o'r fath.	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad
6. Penderfynu a ddylid codi am unrhyw ganiatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad o'r fath a phennu maint y ffi.	Y sawl a roddodd y caniatâd, hawl, awdurdod, trwydded neu gofrestriad.

Mae rhai swyddogaethau wedi'u dirprwyo i Swyddogion. Mae manylion y swyddogaethau a ddirprwywyd ar gael yn nhrydedd golofn y tablau sy'n dilyn ac yn Atodiad 3 i Adran13. Caiff y Pwyllgorau a nodir isod ychwanegu at y swyddogaethau dirprwyedig hynny neu eu newid o bryd i'w gilydd, fel y bo'n briodol, o fewn eu cyfrifoldebau swyddogaethol.

Y Cyngor Llawn

Bydd y Cyngor Llawn yn cyflawni'r swyddogaethau sydd wedi eu cadw drwy gyfraith i'r Cyngor Llawn ac sydd wedi eu nodi yn Adran 4 o'r Cyfansoddiad, ynghyd â'r rhai hynny sydd wedi eu rhestru yn y cynllun hwn, yn amodol ar unrhyw ddirprwyo i bwyllgor neu swyddog.

Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007 (sef swyddogaethau nad ydynt i fod yn gyfrifoldeb i weithrediaeth awdurdod) sydd i'w harfer gan y Cyngor llawn. (Mae'r penawdau, rhifau a llythrennau yn cyfateb i'r hyn sydd yn y rheoliadau).

Swyddogaethau na all fod yn Gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth

B. Swyddogaethau trwyddedu a chofrestru (i'r graddau nad oes unrhyw baragraff arall yn yr atodlen hon yn ymdrin â hwy)

Y Swyddogaeth	Y Ddarpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
43. Swyddogaethau mewn perthynas â sefydlu Pwyllgor Trwyddedu	Adran 6 o Ddeddf Trwyddedu 2003 (p.17)	

CH. Swyddogaethau sy'n ymwneud ag etholiadau

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
1. Y ddyletswydd i benodi swyddog cofrestru etholiadol.	Adran 8(2) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	
2. Y pŵer i ddyrannu swyddogion mewn perthynas ag angenrheidiau'r swyddog cofrestru.	Adran 52(4) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983.	
3. Y pŵer i ddileu cynghorau cymuned.	Adran 28 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
4. Y pŵer i wneud gorchmynion ar gyfer grwpio cymunedau	Adran 29 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	
5. Y pŵer i wneud gorchmynion i ddileu grwpiau a gwahanu cynghorau cymuned oddi wrth grwpiau.	Adran 29A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
6. Y ddyletswydd i benodi swyddog canlyniadau ar gyfer etholiadau llywodraeth leol.	Adran 35 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983.	
7. Y ddyletswydd i roi cymorth yn etholiadau'r Senedd Ewropeaidd.	Paragraff 4(3) a (4) o Atodlen 1 i Ddeddf Etholiadau Senedd Ewrop 1978.	
8. Y ddyletswydd i rannu'r etholaeth yn rhanbarthau pleidleisio.	Adran 18 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983.	

9. Y pŵer i rannu adrannau etholiadol yn rhanbarthau pleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol.	Adran 31 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983.	
10. Pwerau mewn perthynas â chynnal etholiadau.	Adran 39(4) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	
11. Y pŵer i dalu costau a dynnir yn briodol gan swyddogion cofrestru etholiadol.	Adran 54 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983.	
12. Y pŵer i lenwi lleoedd gwag os na cheir digon o enwebiadau	Adran 21 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985.	
13. Y ddyletswydd i ddatgan bod yna le gwag mewn swydd mewn rhai achosion.	Adran 86 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
14. Y ddyletswydd i roi hysbysiad cyhoeddus o le gwag achlysurol.	Adran 87 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
15. Y pŵer i wneud penodiadau dros dro i gynghorau cymuned.	Adran 91 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
16. Y pŵer i gyflwyno cynigion i'r Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer gorchymyn o dan adran 10 (cynlluniau peilot ar gyfer etholiadau lleol yng Nghymru a Lloegr) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000.	Adran 10 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000	

D. Swyddogaethau sy'n ymwneud ag enw a statws ardaloedd ac unigolion

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
1. Y pŵer i newid enw sir, neu enw bwrdeistref sirol.	Adran 74 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
2. Y pŵer i newid enw cymuned.	Adran 76 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
3. Y pŵer i roi teitl henadur mygedol neu i dderbyn rhywun yn ryddfreiniwr mygedol.	Adran 249 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
4. Y pŵer i ddeisebu o blaid siarter i roi statws bwrdeistref sirol.	Adran 245A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	

DD. Y pŵer i wneud, diwygio, diddymu neu ail-ddeddfu is-ddeddfau

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
1. Y pŵer i wneud, diwygio, diddymu neu ail-ddeddfu is-ddeddfau	Unrhyw ddarpariaeth mewn unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys Deddf leol), pryd bynnag y cafodd ei phasio, ac Adran 14 o Ddeddf Dehongli 1978	

E. Y pŵer i hybu neu i wrthwynebu mesurau lleol neu bersonol

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
Y pŵer i hybu neu i wrthwynebu mesurau lleol neu bersonol.	Adran 239 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	

F. Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau a.y.b.

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
2.Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau, lwfansau ac arian rhodd.	Rheoliadau dan adran 18 (3A) Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (42)	

FF. Swyddogaethau amrywiol

Swyddogaeth	Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyo/Amodau a chyfyngiadau
5. Y pŵer i wneud rheolau sefydlog	Adran 106 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 a pharagraff 42 i Atodlen 12 iddi.	
6. Penodi a diswyddo staff	Adran 112 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 ac adrannau 7 ac 8 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.	Ar gyfer y Prif Weithredwr yn unig. Sefydlu'r pwyllgor penodi ar gyfer Penaethiaid Gwasanaeth a Chyfarwyddwyr Strategol.

		Gweler y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion yn Rhan 3 o'r Cyfansoddiad am hawliau penodi a
		diswyddo gweddill y staff.
7. Y pŵer i wneud rheolau sefydlog ynghylch contractau.	Adran 135 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
9. Y pŵer i wneud gorchymyn yn dynodi lle yn fan cyhoeddus dynodedig at ddibenion pwerau'r heddlu mewn perthynas ag yfed alcohol.	Adran 13(2) Deddf Cyfiawnder Troseddol a Heddlu 2001	
11. Y pŵer i benodi swyddogion at ddibenion penodol (penodi "priod swyddogion").	Adran 270(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.	
12. Y ddyletswydd i ddynodi swyddog yn bennaeth gwasanaeth taledig yr awdurdod, ac i ddarparu staff, a.y.b.	Adran 4(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p.42).	
13. Y ddyletswydd i ddynodi swyddog yn swyddog monitro, ac i ddarparu staff, a.y.b.	Adran 5(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	
14. Y ddyletswydd i benderfynu terfyn benthyca fforddiadwy.	Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 (p.22).	
15. Cymeradwyo strategaeth fuddsoddi flynyddol yn unol â chanllawiau.	Adran 15 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003	
16. Y ddyletswydd i wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu materion ariannol yn briodol.	Adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 (p.11).	

Swyddogaethau 'Dewis Lleol'

Mae'r tabl isod yn rhestru'r swyddogaethau sydd o dan y Rheoliadau yn rhai a all fod yn gyfrifoldeb i weithrediaeth awdurdod (ond nad oes angen iddynt fod felly) sydd i'w harfer gan y Cyngor llawn.

Swyddogaeth	Dirprwyo/ Amodau a chyfyngiadau
1. Gwneud trefniadau o dan adran 20 (cwestiynau ynghylch materion yr heddlu mewn cyfarfodydd cyngor) o Ddeddf yr Heddlu 1996 i ganiatáu gofyn cwestiynau ynghylch cyflawni swyddogaethau awdurdod heddlu.	
2. Dyfarnu ar apêl yn erbyn unrhyw benderfyniad a wnaed gan yr awdurdod neu ar ei ran.	Y pwyllgor priodol
3. Gwneud penodiadau o dan baragraffau 2 i 4 (penodi aelodau gan gynghorau perthnasol) o Atodlen 2 (awdurdodau heddlu a sefydlir o dan adran 3) i Ddeddf yr Heddlu 1996.	Prif Weithredwr

Yn gyfrifol am weithredu darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 Adran 92 Dyletswydd ar brif gyngor i drefnu asesiad perfformiad gan banel.

Swyddogaethau a Fyddai fel arfer yn Gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth.

O dan y rheoliadau, bydd y swyddogaethau a restrir yng ngholofn gyntaf y tabl isod yn gyfrifoldeb i'r Cyngor llawn yn yr amgylchiadau a ddisgrifir yn yr ail golofn.

Y Swyddogaeth	Yr Amgylchiadau
1. Mabwysiadu neu gymeradwyo cynllun neu strategaeth (boed statudol neu anstatudol), heblaw cynllun neu strategaeth i reoli benthyciadau neu wariant cyfalaf yr awdurdod neu gynllun neu strategaeth y cyfeirir atynt yn Atodlen 3 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007.	Mae'r awdurdod yn dyfarnu y dylai'r penderfyniad a ddylai'r cynllun neu'r strategaeth gael eu mabwysiadu neu eu cymeradwyo gael ei gymryd ganddynt hwy.
2. Dyfarnu ar unrhyw fater wrth gyflawni swyddogaeth - (a) sy'n gyfrifoldeb i'r weithrediaeth; a (b) sy'n ymwneud â chyllideb yr awdurdod, neu eu benthyciadau neu eu gwariant cyfalaf.	Mae'r unigolyn neu'r corff y mae'r dyfarniad i gael ei wneud ganddo yn rhinwedd unrhyw un o adrannau 14 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu ddarpariaeth a wneir o dan adran 18 neu 20 o'r Ddeddf honno - (a) o blaid dyfarnu ar y mater yn groes i'r canlynol neu heb fod yn gyfan gwbl unol â hwy -

	(i) cyllideb yr awdurdod; neu (ii) y cynllun neu'r strategaeth sydd am y tro wedi'u cymeradwyo neu wedi'u mabwysiadu gan yr awdurdod mewn perthynas â'u benthyciadau neu eu gwariant cyfalaf; a (b) heb ei awdurdodi o dan drefniadau amgen yr awdurdod, ei reoliadau ariannol, ei reolau sefydlog neu ei reolau neu ei weithdrefnau eraill i wneud dyfarniad yn y termau hynny.
3. Dyfarnu ar unrhyw fater wrth gyflawni swyddogaeth - (a) sy'n gyfrifoldeb i'r weithrediaeth; a (b) y mae cynllun neu strategaeth (boed statudol neu anstatudol) wedi'u mabwysiadu neu wedi'u cymeradwyo gan yr awdurdod mewn perthynas â hi.	Mae'r unigolyn neu'r corff y mae'r dyfarniad i gael ei wneud ganddo yn rhinwedd unrhyw un o adrannau 14 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu ddarpariaeth a wneir o dan adran 18 neu 20 o'r Ddeddf honno o blaid dyfarnu ar y mater mewn termau sy'n groes i'r cynllun neu, yn ôl fel y digwydd, i'r strategaeth a fabwysiadwyd neu a gymeradwywyd gan yr awdurdod.

Pwyllgor Apelau Cyflogaeth

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.

- Mae'r tabl isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol sydd wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor. Yn y drydedd golofn nodir os yw'r swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i Brif Swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r Prif Swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ar ei hawl i weithredu, yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion (Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad).

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
Penderfynu ar apeliadau gan aelodau o'r staff yn erbyn camau disgyblaeth a gymerwyd yn eu herbyn yn sgil camymddwyn difrifol, ac eithrio athrawon, darlithwyr ac arweinyddion ieuenctid		
Penderfynu ar apeliadau gan aelodau o'r staff yn erbyn		

penderfyniadau ar geisiadau i ailraddio neu ymddeol yn gynnar		
Penderfynu ar apeliadau yn sgil cwynion gan unigolion neu grwpiau o'r staff am unrhyw reswm ynglŷn â'u cyflogaeth ac eithrio'r materion hynny sy'n disgyn i faes unrhyw bwyllgor arall		

Pwyllgor a Llywodraethu ac Archwilio

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007 (sef swyddogaethau nad ydynt i fod yn gyfrifoldeb i Weithrediaeth awdurdod) sydd wedi eu dirprwyo i'r pwyllgor. Mae'r penawdau, rhifau a llythrennau yn cyd-fynd gyda'r hyn sydd yn y Rheoliadau.
- Yn y drydedd golofn nodir os yw swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i brif swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r prif swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad am yr hawl i weithredu yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion yn Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad.

Swyddogaethau na all fod yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth.

FF. Swyddogaethau Amrywiol

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyo -** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
1. Y ddyletswydd i gymeradwyo datganiad awdurdod o'i gyfrifon, ei incwm, a'i wariant a'i fantolen neu ei gofnod o dderbyniadau a thaliadau (yn ôl fel y digwydd).	Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005.	

Swyddogaethau o dan fesur llywodraeth leol (Cymru) 2011

Mae'r pwyllgor yn gyfrifol am gyflawni'r swyddogaethau statudol canlynol o dan Adran 81 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011(fel y diwygiwyd):

(a) arolygu materion ariannol yr awdurdod a chraffu arnynt,
(b) llunio adroddiadau a gwneud argymhellion mewn perthynas a materion ariannol yr awdurdod,
(c) adolygu ac asesu trefniadau'r awdurdod ar gyfer rheoli risgiau, rheolaeth fewnol **asesu perfformiad** a llywodraethu corfforaethol,

(ch) llunio adroddiadau a gwneud argymhellion i'r awdurdod ynghylch digonolrwydd ac effeithiolrwydd y trefniadau hynny,
(d) I adolygu ac asesu gallu'r awdurdod i ymdrin a chwynion mewn modd effeithiol
(dd) I lunio adroddiadau a gwneud argymhellion mewn perthynas a gallu'r awdurdod I ymdrin a chwynion mewn modd effeithiol.
(e) arolygu trefniadau archwilio mewnol ac allanol yr awdurdod, ac
(f) adolygu'r datganiadau ariannol a lunnir gan yr awdurdod.
(ff) Gweithredu swyddogaethau Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ym Mhennod 1 o Ran 6 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (perfformiad prif gynghorau a'u llywodraethu).

Swyddogaethau Eraill.

Bydd y pwyllgor hefyd yn gyfrifol am gyflawni'r swyddogaethau canlynol :-

i. hybu rheolaeth fewnol, gan sefydlu amserlen i adolygu rheolaeth, datblygu diwylliant sydd yn milwrio yn erbyn twyll ac adolygu gweithdrefnau cyllidol;
ii. canolbwyntion adnoddau archwilio'r Cyngor trwy gytuno ar gynlluniau archwilio a monitro darpariaeth archwilio;
iii. monitro perfformiad archwilio trwy sicrhau gwaith swyddogion o fewn amserlenni, sicrhau bod adroddiadau archwilio yn cael eu cyhoeddi yn brydlon ac yr ymatebir iddynt yn yr un modd, monitro cwblhau'r cyfrifon a sicrhau y gweithredir argymhellion archwilio;
iv. ystyried sylwadau a phryderon am wasanaethau unigol ar lefel sirol, ar sail adroddiadau gan y swyddogion o'r Cyngor, y Comisiwn Archwilio neu'r Archwiliwr Dosbarth a monitro ymateb a gweithrediad ar argymhellion neu ganfyddiadau'r adroddiadau;

Pwyllgor Cynllunio

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007 (sef swyddogaethau nad ydynt i fod yn gyfrifoldeb i Weithrediaeth awdurdod) sydd wedi eu dirprwyo i'r pwyllgor. Mae'r penawdau, rhifau a llythrennau yn cyd-fynd gyda'r hyn sydd yn y Rheoliadau.
- Yn y drydedd golofn nodir os yw swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i brif swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r prif swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad am yr hawl i weithredu yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion yn Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad.

Swyddogaethau na all fod yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth

"A. Swyddogaethau sy'n ymwneud â Chynllunio Gwlad A Thref A Rheoli Datblygu"

Swyddogaeth	**Y Ddarpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyo -** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
1. Y pŵer i benderfynu ar gais am ganiatâd cynllunio.	Adrannau 70(1)(a) a (b) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd

2. Y pŵer i benderfynu ar geisiadau am ddatblygu tir heb gydymffurfio ag amodau a osodwyd o'r blaen.	Adran 73 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
3. Y pŵer i roi caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad sydd eisoes wedi'i gyflawni.	Adran 73A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
4. Y pŵer i wrthod penderfynu ar gais am ganiatâd cynllunio.	Adran 70A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
5. Dyletswyddau sy'n ymwneud â gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio.	Adrannau 69, 76 a 92 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ac Erthyglau 8, 10 i 13, 15 i 22, 25 a 26 o Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Ddatblygu Gyffredinol) 1995 (O.S. 1995/419) a chyfarwyddiadau a wneir o danynt.	Pennaeth Amgylchedd
6. Y pŵer i benderfynu ar gais am ganiatâd cynllunio a wneir gan awdurdod lleol, ar ei ben ei hun neu ar y cyd â pherson arall.	Adran 316 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cyffredinol Cynllunio Gwlad a Thref 1992 (O.S. 1992/1492)	Pennaeth Amgylchedd
7. Y pŵer i wneud penderfyniadau, i roi cymeradwyaethau ac i gytuno ar faterion penodol eraill sy'n ymwneud ag arfer hawliau datblygu a ganiateir.	Rhannau 6, 7, 11, 17, 19, 20, 21 i 24, 30 a 31 o Atodlen 2 i Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 (O.S. 1995/418).	Pennaeth Amgylchedd
8. Y pŵer i wneud cytundeb sy'n rheoleiddio datblygu tir neu ddefnyddio tir.	Adran 106 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
9. Y pŵer i roi tystysgrif o ddefnydd neu ddatblygiad cyfreithlon presennol neu arfaethedig.	Adrannau 191(4) a 192(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
10. Y pŵer i gyflwyno hysbysiad cwblhau.	Adran 94(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
11. Y pŵer i roi cydsyniad i arddangos hysbysebion.	Adran 220 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Rheoli Hysbysebion) 1992.	Pennaeth Amgylchedd
12. Y pŵer i awdurdodi mynd ar dir.	Adran 196A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd

13. Y pŵer i'w gwneud yn ofynnol rhoi'r gorau i ddefnyddio tir.	Adran 102 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
14. Y pŵer i gyflwyno hysbysiad torri rheolau cynllunio, hysbysiad torri amod neu hysbysiad stop.	Adrannau 171C, 187A a 183(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
15. Y pŵer i roi hysbysiad gorfodi.	Adran 172 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
16. Y pŵer i wneud cais am waharddeb i atal torri rheol cynllunio.	Adran 187B o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Pennaeth Amgylchedd
17. Y pŵer i benderfynu ar geisiadau am gydsyniad sylweddau peryglus, a phwerau cysylltiedig.	Adrannau 9(1) a 10 o Ddeddf Cynllunio (Sylweddau Peryglus) 1990	Pennaeth Amgylchedd
18. Y ddyletswydd i benderfynu ar amodau y mae hen ganiatadau mwyngloddio, caniatadau cynllunio perthnasol sy'n ymwneud â safleoedd cwsg neu safleoedd gweithredol Rhan I neu II, neu ganiatadau mwynol sy'n ymwneud â safleoedd mwyngloddio, yn ôl fel y digwydd, i fod yn ddarostyngedig iddynt.	Paragraff 2(6)(a) o Atodlen 2 i Ddeddf Cynllunio ac Iawndal 1991, paragraff 9(6) o Atodlen 13 i Ddeddf yr Amgylchedd 1995 (p. 25) a pharagraff 6(5) o Atodlen 14 i'r Ddeddf honno.	Pennaeth Amgylchedd
19. Y pŵer i'w gwneud yn ofynnol i gynnal a chadw tir.	Adrannau 215(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
20. Y pŵer i benderfynu ar gais am gydsyniad adeilad rhestredig, a phwerau cysylltiedig.	Adrannau 96(1) a (2) a 97(1) i (8) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 (dsc 3) a pharagraffau (1), (2) a (3) o Atodlen 9 iddi.	Pennaeth Amgylchedd
21. Y pŵer i benderfynu ar geisiadau am gydsyniad ardal gadwraeth.	Adrannau 96(1) a 97(1) i (4) a (7) ac (8) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 fel y'u cymhwysir gan adran 163 o'r Ddeddf honno.	Pennaeth Amgylchedd
22. Dyletswyddau sy'n ymwneud â cheisiadau am gydsyniad adeilad rhestredig a chydsyniad ardal gadwraeth.	Adran 95(1) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 a rheoliadau 3 i 6 ac 13 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1987 a pharagraff 127 o gylchlythyr y Swyddfa Gymreig 61/96 Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol; Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth.	Pennaeth Amgylchedd

23. Y pŵer i gyflwyno hysbysiad rhestru dros dro, a phwerau cysylltiedig.	Adrannau 83(1) a (2) ac 84(1) a (2) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023.	Pennaeth Amgylchedd
24. Y pŵer i roi hysbysiad gorfodi	Adrannau 123, 124 a 125 o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023.	Pennaeth Amgylchedd
25. Pwerau i gaffael adeilad rhestredig y mae angen ei drwsio a chyflwyno hysbysiad trwsio.	Adrannau 137 i 139 a 111(5) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023.	Pennaeth Amgylchedd
26. Y pŵer i wneud cais am waharddeb mewn perthynas ag adeilad rhestredig.	Adran 135 o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023	Pennaeth Amgylchedd
27. Y pŵer i wneud gwaith brys.	Adran 144(1) a (3) i (7) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023.	Pennaeth Amgylchedd
28. Y pŵer yn gysylltiedig â gweithio mwynau.	Atodlen 9 i Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
29. Y pŵer yn gysylltiedig â llwybrau troed a llwybrau ceffylau.	Adran 257 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
30. Y pŵer i roi tystysgrif o ddatblygiad neillog addas.	Adran 17 o Ddeddf Iawndal Tir 1961	Pennaeth Amgylchedd
31. Y pŵer i gyflwyno gorchmynion prynu.	Adrannau 137 - 144 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd
32. Pwerau yn gysylltiedig â hysbysiadau malltod.	Adrannau 149 - 171 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.	Pennaeth Amgylchedd

FF. Swyddogaethau amrywiol

Swyddogaeth	**Y Ddarpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyo -** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion)*
3. Pwerau sy'n ymwneud â chadw coed.	Adrannau 197 i 214D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Coed 1999 (OS. 1999/1892).	Pennaeth Amgylchedd
4. Pwerau sy'n ymwneud â diogelu gwrychoedd pwysig.	Rheoliadau Gwrychoedd1997 (O.S. 1997/1160).	Pennaeth Amgylchedd

Swyddogaethau a all fod yn gyfrifoldeb i weithrediaeth awdurdod (ond nad oes angen iddynt fod felly)

Swyddogaeth			**Dirprwyo -** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
18.	Unrhyw un neu unrhyw rai o'r swyddogaethau canlynol o ran priffyrdd		Pennaeth Amgylchedd
(a)	Gwneud cytundebau ar gyfer gwneud gwaith priffyrdd		
(b)	Y swyddogaethau a geir yn narpariaethau canlynol Rhan III o Ddeddf Priffyrdd 1980(2) (creu priffyrdd);		
	(i)	Adran 25 - creu llwybrau troed, llwybrau ceffylau neu gilffyrdd cyfyngedig drwy gytundeb;	
	ii)	Adran 26 - pwerau gorfodol ar gyfer creu llwybrau troed, llwybrau ceffylau neu gilffyrdd cyfyngedig;	
(c)	Y swyddogaethau a geir yn narpariaethau canlynol Rhan VIII o Ddeddf Priffyrdd 1980 (cau priffyrdd a gwyro priffyrdd, ayb):		
	(i)	adran 116 - pŵer llysoedd ynadon i awdurdodi cau priffordd neu wyro priffordd	
	(ii)	adran 117 – cais am orchymyn o dan adran 116 ar ran person arall.	
	(iii)	adran 118 – cau llwybrau troed, llwybrau ceffylau a chilffyrdd cyfyngedig.	
	(iv)	adran 118Za – cais am orchymyn diddymu llwybr cyhoeddus	
	(v)	adran 118B – cau priffyrdd penodol at ddibenion atal troseddau, a.y.b.	
	(vi)	adran 118C - cais gan berchennog ysgol am orchymyn diddymu arbennig;	
	(viii)	adran 119 – gwyro llwybrau troed, llwybrau ceffylau a chilffyrdd cyfyngedig;	
	(ix)	adran 119ZA – cais am orchymyn gwyro llwybr cyhoeddus	

	(x)	adran 119A – gwyro llwybrau troed, llwybrau ceffylau a chilffyrdd cyfyngedig sy'n croesi rheilffyrdd.	
	(xi)	adran 119B – gwyro priffyrdd penodol at ddibenion atal troseddau, a.y.b.	
	(xii)	adran 119C – cais gan berchennog ysgol am orchymyn gwyro arbennig.	
	(xiii)	adran 119D – gwyro priffyrdd penodol ar gyfer gwarchod safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig.	
	(xiv)	adran 120 – arfer pwerau i wneud gorchmynion diddymu a gwyro llwybrau cyhoeddus.	
	(xv)	adran 121B - cofrestr ceisiadau.	
(ch)	Y swyddogaethau a geir yn narpariaethau canlynol Rhan IX o Ddeddf Priffyrdd 1980 (ymyrraeth gyfreithlon ac anghyfreithlon â phriffyrdd a strydoedd).		
	(i)	adran 130 – amddiffyn hawliau cyhoeddus	
	(ii)	adran 139 – rheoli sgipiau adeiladwyr	
	(iii)	adran 140 – symud sgipiau adeiladwyr i ffwrdd	
	(iv)	adran 140A – sgipiau adeiladwyr; ffioedd am feddiannu'r briffordd	
	(v)	adran 142 - trwydded i blannu coed, llwyni, ayb mewn priffordd	
	(vi)	adran 147 – pŵer i awdurdodi codi camfeydd, a.y.b. ar lwybrau troed neu lwybrau ceffylau	
	(vii)	adran 147ZA – cytundebau ynghylch gwelliannau er lles personau sydd â phroblemau symudedd	
	(viii)	adran 149 – symud pethau a adawyd ar briffyrdd sy'n peri niwsans, a.y.b.	
	(ix)	adran 169 – rheoli sgaffaldiau ar briffyrdd	

	(x)	adran 171 – rheoli gosod deunyddiau adeiladu ar strydoedd a gwneud gwaith cloddio mewn strydoedd	
	(xi)	adran 171A - rheoliadau a wneir o dan yr adran honno - gwaith o dan adran 169 neu adran 171; tâl am feddiannu'r briffordd	
	(xii)	adran 172 – palisau sydd i'w codi yn ystod adeiladu, a.y.b.	
	(xiii)	adran 173 – palisau i'w codi'n ddiogel	
	(xiv)	adran 178 – cyfyngu ar osod rheiliau, trawstiau, a.y.b. dros briffyrdd	
	(xv)	adran 179 – rheoli adeiladau selerydd, a.y.b. o dan strydoedd	
	(xvi)	adran 180 – rheoli mynedfeydd i selerydd, a.y.b. o dan strydoedd a goleuadau palmentydd ac awyryddion	
(d)	arfer swyddogaethau o dan adran 34 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 198l (gorchmynion calchbalmentydd);		
(dd)	arfer swyddogaethau o dan adran 53 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (dyletswydd i adolygu mapiau a datganiadau diffiniol yn barhaus).		

Swyddogaethau	**Y Ddarpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyo-** *yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion*
Gwneud gorchmynion rheoli traffig [lle bynnag bo gwrthwynebid i'r bwriad ar ôl hysbysebu].	Deddf Rheoli Trafnidiaeth Ffyrdd 1984	Pennaeth Amgylchedd

Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.

- Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol sydd wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor. Yn y drydedd golofn nodir os yw'r swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i Brif Swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r Prif Swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ar ei hawl i weithredu, yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion (Atodiad 3 i Adran 13 y Cyfansoddiad).

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
Dynodi pennaeth gwasanaethau democrataidd y Cyngor	Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011	
Adolygu pa mor ddigonol yw'r ddarpariaeth gan yr awdurdod o ran staff, llety ac adnoddau eraill i gyflawni swyddogaethau gwasanaethau democrataidd.	Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011	
Llunio adroddiad a gwneud argymhellion i'r awdurdod mewn perthynas â'r ddarpariaeth honno.	Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011	

Pwyllgor Iaith

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tabl isod yn rhestri'r swyddogaethau penodol sydd wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor. Yn y drydedd golofn nodir os yw'r swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i Brif Swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r Prif Swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ar ei hawl i weithredu, yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion (Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad).

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
Adolygu a chraffu ar faterion sydd yn ymwneud â gweithrediad Polisi Iaith Cyngor Gwynedd		
Pennu cyfeiriad strategol a chydymffurfiaeth mewn ymateb i'r Safonau Iaith a osodir gan Gomisiynydd y Gymraeg gan roi sylw i waith y Cyngor ac unrhyw waith partneriaeth neu gydweithio		

Derbyn gwybodaeth ar faterion yn ymwneud a'r Gymraeg yn unol â'r angen		
Gweithredu fel corff ymgynghorol ar strategaethau hyrwyddo'r iaith Gymraeg o fewn y sir gan wneud argymhellion i'r Cabinet yn ôl yr angen.		

Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tabl isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol sydd wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor. Yn y drydedd golofn nodir os yw'r swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i Brif Swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r Prif Swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ar ei hawl i weithredu, yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion (Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad).

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
1. Rhoddi cyfweliad rhagarweiniol i ymgeiswyr am swydd y Prif Weithredwr a chyflwyno argymhellion i'r Cyngor Llawn		
2. Penodi Cyfarwyddwyr Strategol		
3. Penodi Penaethiaid Adran		
4.Penodi Pennaeth Gwasnaeth Democrataidd		
5. Penodi Swyddog Monitro		
6. Tynnu rhestr fer at ddibenion 1 i 5 uchod.		
7. Penderfynu ar gamau disgyblaeth yn erbyn aelodau o staff yn y swyddi a restrir yn 1 i 3 uchod.		
8. Adolygu cynaliadwyedd y polisi tâl a gwneud argymhellion i'r Cyngor Llawn		

Pwyllgor Pensiynau

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007 (sef swyddogaethau nad ydynt i fod yn gyfrifoldeb i Weithrediaeth awdurdod) sydd wedi eu dirprwyo i'r pwyllgor. Mae'r penawdau, rhifau a llythrennau yn cyd-fynd gyda'r hyn sydd yn y Rheoliadau.
- Yn y drydedd golofn nodir os yw swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i brif swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r prif swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad am yr hawl i weithredu yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion yn Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad.

Swyddogaethau na all fod yn gyfrifoldeb i'r weithrediaeth.

F. Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau a.y.b.

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
1**.** Swyddogaeth sy'n ymwneud â phensiynau llywodraeth leol, a.y.b.	Rheoliadau o dan adran 7, 12 neu 24 o Ddeddf Blwydd-dal 1972 (p.11), Adran 3 Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013	
2. Swyddogaethau o dan Gynlluniau Pensiwn presennol mewn perthynas â phersonau a gyflogir gan awdurdodau tân ac achub yn unol ag Adran 1 Deddf Gwasanaethau tân ac Achub 2004	Adrannau 34 a 36 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 rheoliadau o dan Adran 3 Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013	
3. I dalu sylw ac ystyried argymhellion Bwrdd Pensiwn Lleol Cronfa Bensiwn Gwynedd.		

Pwyllgor Trwyddedu Canolog

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007 (sef swyddogaethau nad ydynt i fod yn gyfrifoldeb i Weithrediaeth awdurdod) sydd wedi eu dirprwyo i'r pwyllgor. Mae'r penawdau, rhifau a llythrennau yn cyd-fynd gyda'r hyn sydd yn y Rheoliadau.

- Yn y drydedd golofn nodir os yw swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i brif swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r prif swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad am yr hawl i weithredu yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion yn Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad.

(a) Swyddogaethau a all fod yn gyfrifoldeb i weithrediaeth awdurdod (ond nad oes angen iddynt fod felly)

(b) Swyddogaethau trwyddedu a chofrestru (i'r graddau nad oes unrhyw baragraff arall yn yr Atodlen hon yn ymdrin â hwy).

Swyddogaeth		***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
23. Swyddogaethau trwyddedu yn unol â Rhan 2 o Ddeddf Trwyddedu 2003 ac eithrio adran 6.		Pennaeth Amgylchedd
24. Swyddogaethau o ran gamblo o dan ddarpariaethau canlynol Deddf Gamblo 2005(3)		Pennaeth Amgylchedd
a)	adran 29 - gwybodaeth gan awdurdod trwyddedu;	
b)	adran 30 - cyfnewid arall o wybodaeth;	
c)	adran 166 - penderfyniad i beidio â dyroddi trwyddedau casino;	
ch)	adran 212 - rheoliadau a wneir o dan yr adran honno - ffioedd.	
d)	adran 284 - tynnu ymaith esemptiad;	
dd)	adran 304 - personau awdurdodedig;	
(e)	adran 346 - erlyniadau gan awdurdod trwyddedu;	
(f)	adran 349 - polisi trwyddedu tair blynedd:	
(ff)	adran 350 - cyfnewid gwybodaeth;	
(g)	Rhan 5 o Atodlen 11 - cofrestru gydag awdurdod lleol.	

Penderfyniadau o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 a Deddf Gamblo 2005

Mae swyddogaethau penodol sydd gan y Cyngor fel awdurdod trwyddedu o dan y Ddeddf Trwyddedu 2003 a Deddf Gamblo 2005 yn cael eu gweithredu gan y Pwyllgor Trwyddedu Canolog Llawn, gan Is-bwyllgor yn cynnwys 3 aelod o'r Pwyllgor hwnnw neu gan swyddogion trwyddedu. Isod ceir tablau (o Ddatganiadau Polisïau Trwyddedu'r Cyngor yn y meysydd hyn) sy'n dangos dyraniad y swyddogaethau.

Deddf Trwyddedu 2003

Y mater i'w drafod	Cyngor Llawn	Is-bwyllgor neu banel	Pennaeth Amgylchedd.
Cais am Drwydded Bersonol		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais am drwydded bersonol gyda chollfarnau heb ddarfod		Ymhob achos	
Cais am Drwydded Eiddo/tystysgrif eiddo clwb		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais am Ddatganiad Darpariaethol		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais i amrywio Trwydded Eiddo/tystysgrif eiddo clwb		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais i amrywio trwyddedwr personol dynodedig		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu	Ymhob achos arall
Cais i dynnu yn ôl fel trwyddedwr personol dynodedig			Ymhob achos
Cais am drwydded i drosglwyddo eiddo		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu	Ymhob achos arall
Cais am Awdurdod Dros Dro		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu	Ymhob achos arall
Cais i Adolygu Trwydded Eiddo/ tystysgrif eiddo clwb		Ymhob achos	

Penderfynu os yw cwyn yn amherthnasol, disylwedd neu o natur flinderus			Ymhob achos
Penderfynu gwrthwynebu pan fydd ymgynghori gyda'r awdurdod lleol yn hytrach na bod yr awdurdod lleol yn arwain			Ymhob achos
Penderfynu ynglŷn â sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu ynglŷn â rhybudd digwyddiad dros dro			Ymhob achos

Deddf Gamblo 2005

Yr hyn sydd dan sylw	**Cyngor Llawn**	**Is-bwyllgor**	**Pennaeth Amgylchedd.**
Polisi trwyddedu tair blynedd	X		
Polisi i beidio â chaniatáu casinos	X		
Gosod Ffioedd – pan yn addas		Pwyllgor Llawn	
Cais am drwydded eiddo		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Cais am amrywio trwydded		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Cais am drosglwyddo trwydded		Pan dderbynnir sylwadau oddi wrth y Comisiwn	Pan na dderbynnir sylwadau oddi wrth y Comisiwn
Cais am drwydded dros dro		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Adolygu trwydded eiddo		X	
Cais am hawlenni peiriannau / clwb hapchwarae		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Diddymu hawlenni peiriannau / clwb hapchwarae		X	

Ceisiadau am hawlenni eraill			X
Diddymu hawlenni peiriar hapchwarae eiddo trwyddedig			X
Ystyried hysbysiadau defnydd dros dro			X
Penderfyniad i gyflwyno gwrth hysbysiad i hysbysiad defnydd dros dro		X	
Penderfynu a yw person yn Barti â Diddordeb			X
Penderfynu a yw sylwadau'n berthnasol			X
Penderfynu a yw sylwadau'n amherthnasol, yn ddisylwedd, yn flinderus neu'n ailadroddus			X

Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 – Triniaethau Arbennig

Mae gweithredu swyddogaethau dan paragraff 21(1) o Atodlen 3 i Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 ('Deddf 2017') a ddirprwywyd i'r Pwyllgor fel y pwyllgor trwyddedu'r awdurdod a sefydlwyd o dan adran 6 Deddf 2003 wedi eu dirprwyo i'r Is Bwyllgor Trwyddedu Canolog.

Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol

- Ceir manylion am gyfansoddiad y pwyllgor hwn yn Adran 9 y Cyfansoddiad.
- Mae'r tablau isod yn rhestru'r swyddogaethau penodol yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007 (sef swyddogaethau nad ydynt i fod yn gyfrifoldeb i Weithrediaeth awdurdod) sydd wedi eu dirprwyo i'r pwyllgor. Mae'r penawdau, rhifau a llythrennau yn cyd-fynd gyda'r hyn sydd yn y Rheoliadau.
- Yn y drydedd golofn nodir os yw swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i brif swyddog. Ceir manylion pellach am hawliau'r prif swyddog, gan gynnwys unrhyw gyfyngiad am yr hawl i weithredu yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion yn Atodiad 3 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad.

Swyddogaethau na all fod yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth.

B. Swyddogaethau trwyddedu a chofrestru (i'r graddau nad oes unrhyw baragraff arall yn yr atodlen hon yn ymdrin â hwy)

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion)*
1. Y pŵer i roi trwyddedau sy'n awdurdodi defnyddio tir yn safle carafanau.	Adran 3(3) o Ddeddf Safleoedd Carafanau a Rheoli Datblygu 1960 (p. 62).	Pennaeth Amgylchedd
2. Y pŵer i drwyddedu defnyddio anheddau symudadwy a safleoedd gwersylla.	Adran 269(1) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd 1936 (p.49).	Pennaeth Amgylchedd
3. Y pŵer i drwyddedu cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat.	(a) o ran cerbydau hacni, Deddf Cymalau Heddluoedd Tref 1847 (10 &11 Vict. p.89), fel y'i hestynnwyd gan adran 171 o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd 1875 (38 & 39 Vict. p.55), ac adran 15 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985 (p.67); ac adrannau 47, 57, 58, 60 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 (p.57); (b) o ran cerbydau hurio preifat, adrannau 48,57,58,60. a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976	Pennaeth Amgylchedd
4. Y pŵer i drwyddedu gyrwyr cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat.	Adrannau 51, 53, 54, 59, 61 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976	Pennaeth Amgylchedd
5. Y pŵer i drwyddedu gweithredwyr cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat.	Adrannau 55 i 58, 62 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976.	Pennaeth Amgylchedd
6. Y pŵer i gofrestru hyrwyddwyr pyllau.	Atodlen 2 i Ddeddf Betio, Gamblo a Loterïau 1963 (p.2).	Pennaeth Amgylchedd
7. Y pŵer i roi trwyddedau betio ar gyfer traciau.	Atodlen 3 i Ddeddf Betio, Gamblo a Loterïau 1963.	Pennaeth Amgylchedd
8. Y pŵer i drwyddedu cynlluniau betio ar gyfer traciau ar y cyd â'i gilydd.	Atodlen 5ZA i Ddeddf Betio, Gamblo a Loterïau 1963.	Pennaeth Amgylchedd

9. Y pŵer i roi trwyddedau mewn perthynas â safleoedd sydd â pheiriannau chwarae.	Atodlen 9 i Ddeddf Gamblo 1968 (p. 65).	Pennaeth Amgylchedd
10. Y pŵer i gofrestru cymdeithasau sy'n dymuno hybu loterïau.	Atodlen 1 i Ddeddf Loterïau a Difyrion 1976 (p. 32).	Pennaeth Amgylchedd
11. Y pŵer i roi trwyddedau mewn perthynas â safleoedd lle darperir difyrion â gwobrau.	Atodlen 3 i Ddeddf Loterïau a Difyrion 1976.	Pennaeth Amgylchedd
12. Y pŵer i roi trwyddedau adloniant.	Adran 12 o Ddeddf Plant a Phersonau Ifanc 1933 (p. 12).	Pennaeth Addysg
13. Y pŵer i drwyddedu siopau rhyw a sinemâu rhyw.	Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982, adran 2 ac Atodlen 3.	Pennaeth Amgylchedd
14. Y pŵer i drwyddedu perfformiadau hypnotiaeth.	Deddf Hypnotiaeth 1952 (p.46).	Pennaeth Amgylchedd
15. Y pŵer i drwyddedu safleoedd ar gyfer aciwbigo, tatwio, tyllu clustiau ac electrolysis.	Adrannau 13 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982.	Pennaeth Amgylchedd
16. Y pŵer i drwyddedu cychod pleser a llongau pleser.	Adran 94 o Ddeddf Diwygio Deddfau Iechyd y Cyhoedd 1907 (p. 53).	Pennaeth Economi a Chymuned
17. Y pŵer i drwyddedu masnachu mewn marchnadoedd ac ar y stryd.	Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 ac Atodlen 4 iddi.	Pennaeth Amgylchedd
18. Y ddyletswydd i gadw rhestr o bersonau sydd â'r hawl i werthu gwenwynau nad ydynt yn feddyginiaeth.	Adrannau 3(1)(b)(ii), 5, 6 ac 11 o Ddeddf Gwenwynau 1972 (p. 66).	Pennaeth Amgylchedd
20. Y pŵer i gofrestru a thrwyddedu safleoedd ar gyfer paratoi bwyd	Adran 19 o Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990 (p. 16).	Pennaeth Amgylchedd
21. Y pŵer i drwyddedu iardiau sgrap.	Deddf Delwyr Metel Sgrap 2013	Pennaeth Amgylchedd
22. Y pŵer i roi, diwygio neu amnewid tystysgrifau diogelwch (cyffredinol neu arbennig) ar gyfer meysydd chwaraeon.	Deddf Diogelwch Meysydd Chwaraeon 1975 (p. 52).	Pennaeth Amgylchedd
23. Y pŵer i roi, dileu, diwygio neu amnewid tystysgrifau diogelwch ar gyfer eisteddleoedd rheoledig mewn meysydd chwaraeon.	Rhan III o Ddeddf Diogelwch Rhag Tân a Diogelwch Lleoedd Chwaraeon 1987 (p.27).	Pennaeth Amgylchedd
24. Y ddyletswydd i hybu diogelwch rhag tân	Adran 6 Deddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Pennaeth Amgylchedd

25. Y pŵer i drwyddedu safleoedd ar gyfer bridio cŵn		Pennaeth Amgylchedd
26. Y pŵer i drwyddedu siopau anifeiliaid anwes a sefydliadau eraill lle caiff anifeiliaid eu bridio neu eu cadw er mwyn cynnal busnes.	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951 (p. 35); adran 1 o Ddeddf Sefydliadau Byrddio Anifeiliaid 1963(p. 43); Deddf Sefydliadau Marchogaeth 1964 a 1970 (1964 p. 70 a 1970 c. 70);	Pennaeth Amgylchedd
27. Y pŵer i gofrestru hyfforddwyr ac arddangoswyr anifeiliaid.	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Perfformio (Rheoleiddio) 1925 (p.38).	Pennaeth Amgylchedd
28. Y pŵer i drwyddedu sŵau.	Adran 1 o Ddeddf Trwyddedu Sŵau 1981 (p.37).	Pennaeth Amgylchedd
29. Y pŵer i drwyddedu anifeiliaid gwyllt peryglus.	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976 (p.38).	Pennaeth Amgylchedd
30. Y pŵer i orfodi rheoliadau yn ymwneud â sgil-gynhyrchion anifeiliaid.		Pennaeth Amgylchedd
31. Y pŵer i drwyddedu cyflogi plant.	Rhan II o Ddeddf Plant a Phersonau Ifanc 1933 (p.33), is-ddeddfau a wneir o dan y Rhan honno, a Rhan II o Ddeddf Plant a Phersonau Ifanc 1963 (p.37).	Pennaeth Addysg
32. Y pŵer i gymeradwyo safleoedd ar gyfer gweinyddu priodasau.	Rhan 46A o Ddeddf Priodasau 1949 (p. 76) a Rheoliadau Priodasau (Safleoedd a Gymeradwywyd) 1995 (O.S. 1995/510).	Pennaeth Oedolion Iechyd a Llesiant.
33. Y pŵer i gofrestru tir comin neu lawntiau trefi neu bentrefi, ac eithrio os yw'r pŵer yn arferadwy ar gyfer rhoi effaith i'r canlynol yn unig - (a) cyfnewid tiroedd y mae gorchymyn o dan adran 19(3) o Ddeddf Caffael Tir 1981 (p.67) neu baragraff 6(4) o Atodlen 3 iddi yn effeithio arnynt; neu (b) gorchymyn o adran 147 o Ddeddf Amgáu Tiroedd 1845 (p. 8 a 9 Vict. p.118).	Rheoliad 6 o Reoliadau Cofrestru Tiroedd Comin (Tiroedd Newydd) 1969 (O.S. 1969/1843).	Pennaeth Amgylchedd.
34. Y pŵer i gofrestru amrywiadau ar hawliau comin.	Rheoliad 29 o Reoliadau Cofrestru Tiroedd Comin (Cyffredinol) 1966 (O.S. 1966/1471).	Pennaeth Amgylchedd.

35. Y pŵer i drwyddedu personau i gasglu ar gyfer achosion elusennol ac achosion eraill.	Adran 2 o Ddeddf Casglu o Dþ i Dþ 1939 (p. 44).	Pennaeth Amgylchedd
36. Y pŵer i roi cydsyniad ar gyfer gweithredu uchelseinydd.	Atodlen 2 i Ddeddf Sðn a Niwsans Statudol 1993 (p.40).	Pennaeth Amgylchedd
37. Y pŵer i roi trwydded ar gyfer gweithfeydd stryd.	Adran 50 o Ddeddf Ffyrdd Newydd a Gweithfeydd Stryd 1991 (p.22).	Pennaeth Amgylchedd
38. Y ddyletswydd i gofrestru symud moch		Pennaeth Amgylchedd
39. Y pŵer i orfodi rheoliadau yn ymwneud â symud moch		Pennaeth Amgylchedd
40. Y pŵer i roi trwydded i symud gwartheg o farchnad.		Pennaeth Amgylchedd
41. Y pŵer i ganiatáu defnyddio rhannau o adeiladau ar gyfer storio seliwloid.		Pennaeth Amgylchedd
42. Y ddyletswydd i orfodi a gweithredu Rheoliadau (G.E.) rhif 852/2004 yn ymwneud â gweithredwyr busnes bwyd fel y manylir ymhellach yn rheoliad 5 o Reoliadau Bwyd (Hylendid) (Cymru) 2006.	Rheoliad 5 o Reoliadau Bwyd (Hylendid) (Cymru) 2006.	Pennaeth Amgylchedd.

C. Swyddogaethau sy'n ymwneud ag iechyd a diogelwch yn y gwaith

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo*** **-** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
Swyddogaethau o dan unrhyw un o'r "darpariaethau statudol perthnasol" o fewn ystyr Rhan I (iechyd, diogelwch a lles mewn cysylltiad â gwaith, a rheoli sylweddau peryglus) o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith a.y.b. 1974, i'r graddau y mae'r swyddogaethau hynny'n cael eu cyflawni heblaw yn rhinwedd swyddogaeth yr awdurdod fel cyflogwr.	Rhan I o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc. 1974 (p. 37).	Pennaeth Amgylchedd

Ff. Swyddogaethau amrywiol

Swyddogaeth	**Darpariaeth mewn Deddf neu Offeryn Statudol**	***Dirprwyo -*** *(yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau yn y Cynllun Dirprwyo* i *Swyddogion)*
10. Y pwerau mewn perthynas â chofrestru gweithredwyr achub cerbydau modur.	Delwyr Metel Scrap 2013	Pennaeth Amgylchedd

Atodiad 2 i Adran 13

Cyfrifoldeb am Swyddogaethau Gweithredol

Yr Arweinydd sy'n gyfrifol am gyflawni Swyddogaethau Gweithredol a chaiff ddirprwyo'r swyddogaethau hynny fel yr amlinellir yn Adran 5 y Cyfansoddiad hwn.

Mae'r tabl isod yn dangos sut y mae'r Arweinydd wedi neilltuo portffolios (cyfrifoldebau arweiniol) ar gyfer Swyddogaethau Gweithredol penodol ymhlith Aelodau unigol o'r Cabinet. Fel arfer, gwneir penderfyniadau ar y cyd gan y Cabinet, ond gall Aelodau unigol o'r Cabinet wneud penderfyniadau o fewn eu portffolios, yn amodol ar y cyfyngiadau isod. Os oes ansicrwydd ynghylch pa bortffolio sy'n briodol i fater penodol, bydd yr Arweinydd yn penderfynu pwy yw'r Aelod perthnasol o'r Cabinet. Gall yr Arweinydd wneud penderfyniadau brys yn absenoldeb y deiliad portffolio priodol.

Enw	Portffolio	Prif Feysydd Swyddogaethol
Cynghorydd Nia Jeffreys	**Arweinydd** Arweiniad Strategol;	Arweiniad Strategol (+ Prif Rhaglenni Trawsadrannol)
Cynghorydd Menna Trenholme	**Dirprwy Arweinydd** Plant a Phobl Ifanc	Plant a Phobl Ifanc
Cynghorydd Medwyn Hughes	Materion Economi	Materion Strategol Economaidd, Cefnogi Busnes, Twristiaeth, Adfywio Cymunedol , Prosiectau Strategol, Morwrol, Hamdden a Llyfrgelloedd, Celfyddydau ac Amgueddfeydd.
Cynghorydd Dewi Jones	Addysg	Addysg ac Ysgolion, Gwasanaethau Ieuenctid
Cynghorydd Craig Ap Iago	Amgylchedd	Amgylchedd
Cynghorydd Llio Elenid Owen	Cefnogaeth Gorfforaethol a Chyfreithiol	Cefnogaeth Gorfforaethol, Llywodraethu Corfforaethol a Gwasanaethau Cyfreithiol
Cynghorydd Dilwyn Morgan	Oedolion Iechyd a Llesiant	Oedolion Iechyd a Llesiant , Perthynas gyda Gwasanaeth Iechyd, Rhaglen Cefnogi Pobl y Cyngor
Cynghorydd Huw Wyn Jones	Cyllid	Cyllid, Technoleg Gwybodaeth
Cynghorydd June Jones	Priffyrdd ac Ymghynghoriaeth	Priffyrdd ac , Ymgynghoriaeth Gwynedd, Asiantaeth Cefnffyrdd
Cynghorydd Paul Rowlinson	Tai ac Eiddo	Tai ac Eiddo.

Penderfyniadau gan Aelodau Unigol o'r Cabinet

Wrth gymryd penderfyniadau yn bersonol rhaid i Aelodau'r Cabinet gydymffurfio gyda:

(1) Unrhyw gyfyngiadau statudol.

(2) Unrhyw gyfyngiadau penodol yn y Cyfansoddiad hwn, gan gynnwys:

(i) hawliau sydd wedi eu dirprwyo i Swyddogion yn Atodiad 3 Adran 13 y Cyfansoddiad;

(ii) Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor (Adran 16);

(iii) Rheolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor Gwynedd (Adran 17);

(iv) Y Fframwaith Bolisi a Chyllideb a osodir gan y Cyngor;

(v) Rheolau Gweithdrefn Mynediad at Wybodaeth y Cyngor (Adran 14).

(3) Y Cod Ymddygiad i Aelodau (Adran 18).

(4) Yr angen i ymgynghori gyda'r aelod(au) lleol os yw'r mater dan sylw yn un lleol.

(5) Yr angen i ystyried a ddylid cyfeirio'r mater i bwyllgor(au) craffu pan fydd y mater, ym marn yr Aelod Gweithredol, yn un sydd angen 'adolygiad cyn-benderfyniad'.

(6) Cyngor a roddir gan y Prif Weithredwr, y Prif Swyddog Cyllid, neu'r Swyddog Monitro.

(7) Yr angen i ymgynghori gyda Phrif Swyddog(ion) perthnasol er sicrhau gweithredu yn unol â chyngor proffesiynol.

(8) Yr angen i ymgynghori gydag Aelod(au) Gweithredol arall/eraill pan fydd y mater dan sylw yn ymwneud a mwy nag un portffolio.

(9) Yr angen bob tro i ystyried os, yn yr holl amgylchiadau, y dylai'r penderfyniad fod yn un i'r Cabinet yn ei gyfanrwydd ei gymryd.

(10) Yr angen, lle'n berthnasol, fod y mater wedi ei gynnwys yn rhaglen waith sydd wedi ei gymeradwyo gan y Cabinet.

(11) Gofynion Rheolau Gweithdrefn Mynediad i Wybodaeth y Cyngor (Adran 14) ynglŷn â chyhoeddi taflen penderfyniad ayb, cyn gweithredu unrhyw bŵer dirprwyedig.

(12) Nid oes unrhyw beth yn y Cynllun Dirprwyo hwn yn rhwystro'r Cabinet rhag arfer swyddogaethau a fyddai fel arall o dan y Cynllun hwn yn cael ei arfer gan aelod unigol o'r Cabinet.

Swyddogaethau a ddirprwyir yn benodol

1. O dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 rhaid i holl swyddogaethau'r cyngor fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet oni bai bod rheoliadau a wneir o dan y ddeddf yn datgan na chant fod neu bod darpariaeth statudol arall yn rhoi'r swyddogaeth i bwyllgor statudol (e.e. pwyllgor craffu, pwyllgor safonau). Yn ogystal, mae gan y Cyngor ddewis os yw rhai swyddogaethau am fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet ai peidio ('Swyddogaethau dewis lleol').

2. Yn y tablau blaenorol yn y rhan hon o'r Cyfansoddiad gellir gweld sut y mae'r swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Cabinet wedi eu dyrannu i'r Cyngor Llawn ac i bwyllgorau'r Cyngor.

3. Felly, heblaw am unrhyw fater sydd wedi ei nodi yn benodol fel mater i'r Cyngor Llawn neu i bwyllgor, mae pob swyddogaeth yr awdurdod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet.

4. Mae'r ddogfen hon yn cynnwys manylion unrhyw swyddogaethau sydd wedi eu dirprwyo i aelodau unigol o'r Cabinet ac unrhyw bwyllgorau o'r Cabinet sydd wedi eu sefydlu. Ceir manylion am swyddogaethau sydd wedi eu dirprwyo i brif swyddogion yn y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion – Atodiad 3 i Adran 13.

Swyddogaethau 'Dewis Lleol'

5. Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007 yn darparu bod rhai Swyddogaethau a all fod yn gyfrifoldeb i weithrediaeth awdurdod (ond nad oes angen iddynt fod felly)".

6. Mae'r Swyddogaethau Dewis Lleol sydd wedi eu rhoi i'r Cabinet wedi eu nodi yn y tabl isod. Yn yr ail golofn nodir os yw'r swyddogaeth wedi ei dirprwyo ymlaen i brif swyddog.

Swyddogaeth	**Dirprwyo a/neu amodau neu gyfyngiadau**
1. Unrhyw swyddogaeth o dan Ddeddf leol heblaw swyddogaeth a bennir neu y cyfeirir ati yn Atodlen 1 Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007.	Y Prif Swyddog Priodol
2. Swyddogaethau yn ymwneud ag adolygu penderfyniadau a wnaed mewn perthynas â hawliadau am fudd-dal tai neu fudd-dal treth cyngor ac apeliadau yn erbyn penderfyniadau o'r fath dan Adran 68 ac atodlen 7 o'r Ddeddf Cynnal Plant, Pensiwn a Nawdd Cymdeithasol 2000.	Pennaeth Cyllid
3. Gwneud trefniadau mewn perthynas ag apelau yn erbyn gwahardd disgyblion o ysgolion a gynhelir dan Adran 52 o Ddeddf Addysg 2002.	Pennaeth Addysg
4. Gwneud trefniadau yn unol ag adran 94(1) a (4) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (apelau derbyn) ac Atodlen 24 iddi.	Pennaeth Addysg
5. Gwneud trefniadau yn unol ag adran 95(2) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (plant y mae adran 87 yn gymwys iddynt: apelau gan gyrff llywodraethu) ac Atodlen 25 iddi.	Pennaeth Addysg
6. Cynnal adolygiadau gwerth gorau yn unol â darpariaethau unrhyw orchymyn sy'n dwyn effaith am y tro o dan adran 5 (adolygiadau gwerth gorau) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1999.	Bydd unrhyw benderfyniad gan y Cabinet yn dibynnu ar ystyriaeth flaenorol gan y Pwyllgor Craffu perthnasol
7. Unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â thir halogedig.	Pennaeth Amgylchedd
8. Cyflawni unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â rheoli llygredd neu reoli ansawdd aer.	Pennaeth Amgylchedd
9. Cyflwyno hysbysiad atal mewn perthynas â niwsans statudol.	Pennaeth Amgylchedd

10. Pasio cynnig y dylai Atodlen 2 i Ddeddf Sŵn a Niwsans Statudol 1993 fod yn gymwys yn ardal yr awdurdod.	Pennaeth Amgylchedd
11. Archwilio ardal yr awdurdod i ddod o hyd i unrhyw niwsans statudol.	Pennaeth Amgylchedd
12. Ymchwilio i unrhyw gŵyn ynghylch bodolaeth niwsans statudol.	Pennaeth Amgylchedd
13. Sicrhau gwybodaeth o dan adran 330 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ynghylch buddiannau mewn tir.	Pennaeth Amgylchedd
14. Sicrhau manylion personau sydd â buddiant mewn tir o dan adran 16 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976.	Y Prif Swyddog priodol
15. Penodi unrhyw unigolyn - (a) i unrhyw swydd heblaw swydd y mae'n cael ei gyflogi ynddi gan yr awdurdod; (b) i unrhyw gorff heblaw - (i) yr awdurdod; (ii) cydbwyllgor o ddau neu ragor o awdurdodau; neu (c) i unrhyw bwyllgor neu is-bwyllgor i gorff o'r fath, a diddymu unrhyw benodiad o'r fath	
16. Y pŵer i wneud taliadau neu i roi budd-daliadau eraill mewn achosion camweinyddu a.y.b.	Swyddog Monitro
17. Cyflawni unrhyw swyddogaeth gan awdurdod sy'n gweithredu fel awdurdod harbwr.	Pennaeth Economi a Chymuned
18. Swyddogaethau ynglŷn â chyfrifo sylfaen y dreth gyngor yn unol ag unrhyw un o'r canlynol : (a) penderfynu swm ar gyfer eitem T yn adran 33(1) a 44(1) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992; (b) penderfynu swm ar gyfer eitem TP yn adrannau 34(3), 45(3), 48(3) a 48(4) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992; (c) penderfynu swm y mae ei angen i benderfynu ar gyfer yr eitem a grybwyllwyd ym mharagraff (a) neu (b) uchod.	
25. Swyddogaethau ynglŷn a chymeradwyaeth gan awdurdod lleol o dan adra 51 neu benderfyniad gan awdurdod lleol o dan adran 53 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.	

Amgylchiadau pan na all y weithrediaeth benderfynu

7. Mae’r rheoliadau hefyd yn darparu fod amgylchiadau pan na all y Weithrediaeth wneud penderfyniad ar fater fyddai, fel arall, yn gyfrifoldeb iddo. O dan yr amgylchiadau hynny, mae’r penderfyniad yn un i’r Cyngor Llawn. Mae’r amgylchiadau hynny i’w gweld yn y tabl isod:

"Amgylchiadau nad yw swyddogaethau i fod yn gyfrifoldeb i weithrediaeth awdurdod o danynt"

Y Swyddogaeth	Yr Amgylchiadau
1. Mabwysiadu neu gymeradwyo cynllun neu strategaeth (boed statudol neu anstatudol), heblaw cynllun neu strategaeth i reoli benthyciadau neu wariant cyfalaf yr awdurdod neu gynllun neu strategaeth y cyfeirir atynt yn Atodlen 3 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Swyddogaethau a Chyfrifoldebau) (Cymru) 2007.	Mae'r awdurdod yn dyfarnu y dylai'r penderfyniad a ddylai'r cynllun neu'r strategaeth gael eu mabwysiadu neu eu cymeradwyo gael ei gymryd ganddynt hwy.
2. Dyfarnu ar unrhyw fater wrth gyflawni swyddogaeth - (a) sy'n gyfrifoldeb i'r weithrediaeth; a (b) sy'n ymwneud â chyllideb yr awdurdod, neu eu benthyciadau neu eu gwariant cyfalaf.	Mae'r unigolyn neu'r corff y mae'r dyfarniad i gael ei wneud ganddo yn rhinwedd unrhyw un o adrannau 14 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu ddarpariaeth a wneir o dan adran 18 neu 20 o'r Ddeddf honno - (a) o blaid dyfarnu ar y mater yn groes i'r canlynol neu heb fod yn gyfan gwbl unol â hwy - (i) cyllideb yr awdurdod; neu (ii) y cynllun neu'r strategaeth sydd am y tro wedi'u cymeradwyo neu wedi'u mabwysiadu gan yr awdurdod mewn perthynas â'u benthyciadau neu eu gwariant cyfalaf; a (b) heb ei awdurdodi o dan drefniadau amgen yr awdurdod, ei reoliadau ariannol, ei reolau sefydlog neu ei reolau neu ei weithdrefnau eraill i wneud dyfarniad yn y termau hynny.
3. Dyfarnu ar unrhyw fater wrth gyflawni swyddogaeth - (a) sy'n gyfrifoldeb i'r weithrediaeth; a (b) y mae cynllun neu strategaeth (boed statudol neu anstatudol) wedi'u mabwysiadu neu wedi'u cymeradwyo gan yr awdurdod mewn perthynas â hi.	Mae'r unigolyn neu'r corff y mae'r dyfarniad i gael ei wneud ganddo yn rhinwedd unrhyw un o adrannau 14 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 neu ddarpariaeth a wneir o dan adran 18 neu 20 o'r Ddeddf honno o blaid dyfarnu ar y mater mewn termau sy'n groes i'r cynllun neu, yn ôl fel y digwydd, i'r strategaeth a fabwysiadwyd neu a gymeradwywyd gan yr awdurdod.

Atodiad 3 i Adran 13

Cynllun Dirprwyo Swyddogion

Diben yr Adran hon o'r Cyfansoddiad yw dwyn ynghyd bwerau a ddirprwywyd i Swyddogion a rolau a chyfrifoldebau Swyddogion.

1. Diffiniadau

1.1 Yn y cynllun hwn golyga "prif swyddog" y Prif Weithredwr, unrhyw Gyfarwyddwr Corfforaethol neu unrhyw Bennaeth Adran, fel y mynna'r cyd-destun.

1.2 Mae unrhyw gyfeiriad at ddeddf yn y cynllun hwn yn cynnwys cyfeiriad at ddiwygiad neu ailddeddfiad ohoni ac unrhyw orchymyn neu ddeddfwriaeth eilradd a wnaed tani.

1.3 Caniateir i Swyddog sy'n gweithredu unrhyw swyddogaethau dirprwyedig dan y cynllun hwn i wneud unrhyw beth sydd yn hwyluso neu sy'n gysylltiedig a/neu'n ffafriol i arfer eu swyddogaethau

2. Amodau a chyfyngiadau ar weithredu pwerau dirprwyedig

2.1 Awdurdodir pob prif swyddog i weithredu ar ran y Cyngor yn unol â'r cynllun hwn mewn perthynas ag unrhyw fater o fewn y gwasanaeth(au) y bo ef/hi yn gyfrifol amdanynt OND YN DDAROSTYNGEDIG i'r canlynol:-

2.1.1 y polisïau a gymeradwywyd gan y Cyngor neu'r Cabinet;

2.1.2 unrhyw fater sydd wedi ei gadw i'r Cyngor, Cabinet, Pwyllgor neu is-bwyllgor neu sydd wedi ei ddirprwyo i Arweinydd;

2.1.3 Cyfansoddiad y Cyngor (gan gynnwys Rheolau Gweithdrefn y Cyngor, y Rheolau Gweithdrefn Ariannol a'r Rheolau Gweithdrefn Contractau).

2.2 Lle byddai gweithredu pwerau dirprwyedig yn debygol o effeithio ar ragor nag un gwasanaeth rhaid i brif swyddog ymgynghori ag unrhyw brif swyddog arall y gellid effeithio ar y gwasanaeth y mae'n gyfrifol amdano.

2.3 Heb ragfarn i'w bwerau/phwerau dirprwyedig neu rai'r Pwyllgor perthnasol, ac mewn achosion priodol yn unig, dylai bob prif swyddog wrth weithredu ei bwerau/phwerau:-

2.3.1 gadw cysylltiad agos gyda'r Cabinet ac, yn benodol, â'r aelodau hynny o'r Cabinet sydd yn dal portffolio mewn meysydd perthnasol i'r pwnc dan sylw a hefyd roi sylw digonol i unrhyw sylwadau o eiddo'r pwyllgorau craffu perthnasol i'r mater dan sylw;

2.3.2 sicrhau ei b/fod yn ymgynghori â/neu gwybyddu'r aelod(au) lleol;

2.3.3 sicrhau ei b/fod yn ymgynghori â/neu'n gwybyddu'r Prif Weithredwr, Prif Swyddog Cyllid y Cyngor a Swyddog Monitro'r Cyngor.

2.4 Cyn gweithredu unrhyw bŵer dirprwyedig dylai bob prif swyddog ystyried a yw'r penderfyniad sydd i'w wneud yn gyfryw fel y dylid ei gyfeirio i'r Cabinet, bwyllgor neu is-bwyllgor priodol i'w benderfynu.

2.5 Wrth benderfynu a ddylid cyfeirio mater i'r Cabinet, pwyllgor neu is-bwyllgor bydd prif swyddog yn rhoi sylw i'r ystyriaethau canlynol:-

2.5.1 fel arfer bydd penderfyniadau ar faterion technegol neu broffesiynol dydd i ddydd yn digwydd heb gyfeirio at aelodau;

2.5.2 rhaid ystyried barn yr aelod lleol, arweinydd portffolio a'r Prif Weithredwr; os bydd penderfyniad yn debyg o gael effaith sylweddol ar ddelwedd y Cyngor neu'n debyg o dderbyn sylw anffafriol yn y wasg bydd rhagdybiaeth o blaid ei gyfeirio at aelodau.

2.6 Bydd unrhyw swyddogaethau newydd a ddaw'n gyfrifoldeb i'r Cyngor yn cael eu cynnwys oddi fewn y cynllun hwn heb yr angen i'w ddiwygio gan y Cyngor llawn ac os cyfyd unrhyw amheuaeth ynglŷn â pha brif swyddog sy'n derbyn y swyddogaeth newydd bydd y Prif Weithredwr yn penderfynu.

3. Pwerau Cyffredinol

Diogelu buddiannau'r Cyngor

3.1 Awdurdodir pob prif swyddog i weithredu yn ôl yr angen (wedi ymgynghori gyda'r arweinydd portffolio perthnasol mewn achosion priodol) i gymryd pob cam angenrheidiol i ddiogelu buddiannau neu hybu busnes y Cyngor, ond yn ddarostyngedig i'r cyfyngiadau uchod.

3.2 Heb ragfarn i gyffredinoldeb yr uchod mae hyn yn cynnwys gwneud pa bynnag benderfyniadau sydd o fewn ei gallu a'i b/farn broffesiynol er mwyn gweithredu polisïau'r Cyngor ac er mwyn darparu a rheoli'r gwasanaethau y mae'n gyfrifol amdanynt ar sail dydd i ddydd.

Awdurdodi Swyddogion

3.3 Caiff unrhyw bwerau a roddir i brif swyddog eu gweithredu gan swyddog(ion) a awdurdodir ganddo/i boed yn ei absenoldeb neu yn unol â chyfarwyddiadau neu drefniadau cyffredinol a wneir gan y prif swyddog. Yn absenoldeb y prif swyddog caiff unrhyw swyddog a benodir ganddo/i i ddirprwyo drosto/i hefyd awdurdodi gweithredu'r pwerau dirprwyedig hynny. Er osgoi unrhyw amheuaeth gall awdurdod o'r fath ei roi i bersonau nad ydynt yn swyddogion o'r Cyngor.

3.4 Caiff pob prif swyddog awdurdodi ei staff i ymarfer pa bynnag bwerau i fynd ar neu archwilio unrhyw dir, adeiladau neu eiddo ac i roddi unrhyw dystiolaeth neu awdurdod a fo'n briodol ar gyfer gweithredu eu dyletswyddau ar gyfer y cyfryw y bo gan y Cyngor bwerau statudol.

3.5 Awdurdodir pob prif swyddog i benderfynu ar bresenoldeb gan swyddogion mewn cyfarfodydd allanol, seminarau neu gynadleddau nad ydynt ar y rhestr gymeradwy.

3.6 Awdurdodir pob prif swyddog i gymeradwyo rhestr o lofnodwyr awdurdodedig.

Gweithredu Brys

3.7 Mewn perthynas â materion sydd wedi eu cadw i'r Cyngor, neu i bwyllgor neu is-bwyllgor caniateir i'r prif swyddog perthnasol weithredu, mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd priodol a hefyd, yn ôl yr angen, â'r aelodau lleol ac arweinyddion y grwpiau gwleidyddol, rhwng cyfarfodydd os oes brys i wneud hynny, ar yr amod

bod y gweithredu hynny yn cydymffurfio â pholisïau cyffredinol y Cyngor ac y rhoddir adroddiad o fanylion yr hyn a wnaed i gyfarfod priodol nesaf y Cyngor, pwyllgor neu is-bwyllgor.

Materion Staffio

3.8 Awdurdodir pob prif swyddog i weithredu, mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol, mewn perthynas â materion staffio gan gynnwys recriwtio, penodi, adolygu'r strwythur, caniatáu hicynnau ychwanegol o fewn graddfa swydd, rhoi honorariwm dros dro, disgyblu a diswyddo staff yn amodol ar unrhyw faterion sydd wedi eu cadw i'r Cyngor, neu'r Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion ac yn ddarostyngedig (mewn achosion o newid strwythur sy'n golygu gwyro arian o benawdau cyllidol eraill) i gydymffurfiaeth hefo'r Rheolau Gweithdrefn Ariannol ac i dderbyn cymeradwyaeth yr Aelod Cabinet perthnasol i'r achos busnes.

3.9 Awdurdodir pob prif swyddog ar y cyd â'r Pennaeth Cyllid a'r Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol i gymeradwyo ceisiadau ymddeol cynnar neu ymddeol hyblyg gan staff, yn unol â pholisi'r Cyngor.

Caffael / gwaredu eiddo a nwyddau a materion yn ymwneud â chontractau

3.10 Awdurdodir pob prif swyddog i weithredu mewn perthynas â chaffael a chontractau o fewn y gyllideb sydd wedi ei chymeradwyo ac yn unol â'r Rheolau Gweithdrefn Contractau.

3.11 Awdurdodir pob prif swyddog i weithredu mewn cysylltiad â materion dan reolau sefydlog parthed contractau sy'n ymwneud â'i (h)adran, ble mae angen am atal y rheolau i ymestyn cytundebau, derbyn tendrau heb fod yn rhai isaf, a.y.b., o fewn canllawiau ariannol yn y rheoliadau sefydlog ariannol.

3.12 Awdurdodir pob prif swyddog i brynu eiddo sydd ei angen ar gyfer gwelliannau o fewn cyllideb yr adran (e.e priffyrdd, lleiniau bychain yn unig).

3.13 Awdurdodi pob prif swyddog i weithredu mewn cysylltiad a chaffael neu waredu tiroedd neu adeiladau ar delerau i'w cytuno gan Bennaeth Tai ac Eiddo yn amodol ar y canlynol:

(a) Pe gaffaelir tir neu adeiladau nad yw'r gydnabyddiaeth yn uwch na gwerth y farchnad am yr eiddo.

(b) Pe gwaredir tir neu eiddo nad yw'r cydnabyddiaeth islaw y gorau y gellir yn rhesymol ei dderbyn.

(c) Ble gwaredir tir neu adeilad fod ymgynghori o flaen llaw gyda'r aelodau lleol ar gyfer y ward ble saif yr eiddo ac os byddent yn gwrthwynebu, cyfeirir y mater ar y Cabinet am benderfyniad.

(ch) Nad yw'r gweithrediad yn groes i Gynllun Rheoli Asedau'r Cyngor.

(d) Lle gwaredir tir neu adeilad drwy rhyddfraint neu les am bremiwm mae'r amcan gydnabyddiaeth yn llai na £100,000;

(e) Lle gosodir y tir dwy brydles neu denantiaeth nad yw'r amcan rent blynyddol yn llai na rhent y farchnad ac eithrio gweithredu cynlluniau hybu defnydd eiddo sydd yn caniatáu cynnig amodau islaw rhent masnachol am gyfnod.

(f) Lle caffaelir tir neu eiddo drwy brydles mae'r amcan rhent blynyddol yn £25,000 neu lai ac mae'r Pennaeth Adran wedi cadarnhau am gyllideb y les;

3.14 Yn ddarostyngedig i (a) (b) a (ch) uchod awdurdodir pob prif swyddog i adnewyddu neu gytuno i adnewyddu unrhyw brydles sydd yn bodoli eisoes (ble mae'r Cyngor y Denant neu yn Landlord)

3.15 Caniateir i'r Pennaeth Tai ac Eiddo mewn ymgynghoriad a'r Prif Swyddog Cyllid a Swyddog Monitro weithredu unrhyw benderfyniad gan Gyd Bwyllgor neu gorff arall i gaffael neu waredu ti neu adeilad ble mae'r Cyngor yn gweithredu ar eu rhan fel awdurdod lletyo neu gorff arall ac o fewn amodau cytundeb cyd-weithio perthnasol.

Mae'r pwerau a'r amodau hyn heb ragfarn i unrhyw ddirprwyaethau penodol a ddarperir ar eu cyfer yn y Cyfansoddiad neu gan benderfyniadau penodol.

Yn unol a'r cyd destun golygai "caffael" neu "waredu" drwy ryddfraint neu les neu denantiaeth.

Ble cyfeirir at werth ariannol golygir hyn yr amcan werth a sefydlir a chofnodir wrth benderfynu symud ymlaen i gaffael neu waredu.

Ystyr "premiwm" yn y cymal yma yw cyfandaliad am les.

Rheoli asedau eraill

3.16 Awdurdodir pob prif swyddog i werthu nwyddau sy'n weddill i anghenion, e.e. hen gyfrifiaduron, dodrefn, a.y.b.

3.17 Awdurdodir pob prif swyddog i reoli yr asedau, cerbydau, ac offer sy'n perthyn i'r gwasanaeth y mae'n gyfrifol amdano. Mae hyn yn cynnwys rhoi caniatâd i unrhyw ddigwyddiad ar dir y Cyngor a gosod ystafelloedd mewn adeiladau y maent yn gyfrifol amdanynt am gyfnodau o 24 awr neu lai.

3.18 Awdurdodir pob prif swyddog i ddymchwel adeilad o eiddo'r gwasanaeth, os oes adnoddau i'w ariannu.

Oriau agor

3.19 Awdurdodi pob prif swyddog i bennu ac amrywio (ar ôl ystyried ffactorau defnydd, barn gyhoeddus a chyllid) oriau agor yr holl safleoedd sy'n perthyn i'r gwasanaeth).

Materion Ariannol, Grantiau a Ffioedd

3.20 Awdurdodir pob prif swyddog i weithredu ar faterion ariannol yn unol â'r Rheolau Ariannol.

3.21 Awdurdodir pob prif swyddog i gymeradwyo ceisiadau am grantiau a wneir i'w (h)adran hyd at £5,000.

3.22 Awdurdodir pob prif swyddog, mewn ymgynghoriad â'r Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid a'r Swyddog Monitro a'r Aelod Cabinet perthnasol, i osod ffioedd ar gyfer ei wasanaeth.

Gwyro polisi gweithredol

3.23 Awdurdodir pob prif swyddog i wyro oddi wrth bolisi gweithredol gwasanaeth (e.e. oriau agor Canolfan Hamdden dros y Nadolig; adeiladu gridiau gwartheg; mynwentydd).

Cynlluniau drafft

3.24 Awdurdodir pob prif swyddog i dderbyn cynlluniau drafft ar ôl asesiad gan y Pwyllgor Craffu priodol cyn mynd allan am gyfnod o ymgynghoriad. (Bydd y cynllun yn dod yn ôl i'r Cabinet wedyn).

Ceisiadau am gefnogaeth

3.25 Awdurdodir pob prif swyddog i ymateb i geisiadau am gymorth gan aelodau seneddol, aelodau cynulliad neu ryw ymgyrch genedlaethol lle mae'n amlwg bod yr ymgyrch yn gyson â pholisïau'r Cyngor.

Ymddiriedolaethau

3.24 Awdurdodir pob prif swyddog i weinyddu ymddiriedolaethau sydd o fewn cyfrifoldeb ei adran , mewn ymgynghoriad â'r aelod lleol lle'n berthnasol.

4. Dirprwyo Penodol

4.1 Dirprwyir y pwerau a'r dyletswyddau penodol canlynol i'r Prif Swyddog a enwir:

1. Y Prif Weithredwr

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

1.3 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan Ddeddf Digwyddiadau Sifil 2004 a hawliau cyffredinol i weithredu mewn argyfwng sifil.

1.4 Cefnogi'r Cabinet

2. Cyfarwyddwyr Corfforaethol

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Mae'r swyddogaethau a ddirprwyir i'r Cyfarwyddwyr Corfforaethol i'w dyrannu rhyngddynt gan y Prif Weithredwr.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

Dim.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

2.1 Gweithredu dyletswyddau statudol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol.

2.2 Gweithredu fel Cyfarwyddwr Arweiniol Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc dan Ddeddf Plant 2004.

2.3 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan Ddeddf Digwyddiadau Sifil 20024 a hawliau cyffredinol i weithredu mewn argyfwng sifil.

2.4 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ar faterion Cyfathrebu

3. Pennaeth Addysg

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

3.1 Gweithredu pwerau'r Cyngor mewn perthynas a chyflogi plant.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

3.2 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:

- **Cefnogaeth ysgolion**
- **Anghenion addysg arbennig**
- **Gwasanaeth lles addysg**
- **Cefnogaeth llywodraethwyr**
- **Gwella ysgolion a safonau addysg**
- **Mynediad i ysgolion**
- **Cyflogaeth plant**
- **Cludiant ysgol**
- **Materion staffio ysgolion**
- **Partneriaeth Phlant a Phobl Ifanc**
- **Arlwyo**
- **Gwasanaethau Ieuenctid**

3.3 Gweithredu fel y Prif Swyddog Addysg.

3.4 Penderfynu ar ba ddyddiadau y bydd tymhorau a gwyliau ysgol yn dechrau a gorffen.

3.5 Penderfynu ar geisiadau gan riant sydd yn nodi ym mha ysgol y byddai'n well gan y rhiant weld addysg yn cael ei ddarparu i'w blentyn.

3.6 Penderfynu ar y trefniadau mynediad mewn ysgolion sirol a gwirfoddol.

3.7 Cymryd unrhyw gamau y gellir eu cymryd dan ddeddfwriaeth i wahardd personau oddi ar eiddo addysgol a chymryd camau i'w symud oddi yno yn ôl yr angen.

3.8 Gweithredu pwerau'r Cyngor i sicrhau presenoldeb disgyblion mewn ysgolion (gan gynnwys cymryd achos cyfreithiol lle'n briodol).

3.9 Penderfynu ar geisiadau am gludiant am ddim neu am ostyngiad pris i'r ysgol ac ymdrin â chomisiynu cludiant ysgol.

3.10 Ystyried achosion unigol o ddisgyblion a waherddir o ysgolion a phenderfynu ar ymateb yr Awdurdod Addysg.

3.11 Gweithredu ar unrhyw faterion staffio ysgolion lle mae'r penderfyniad yn perthyn i'r Awdurdod Addysg Lleol (yn hytrach na'r Corff Llywodraethol).

3.12 Gweithredu'r gyfundrefn Anghenion Addysg Arbennig lle nad yw penderfyniadau wedi eu dirprwyo i'r Cydbwyllgor Anghenion Addysg Arbennig.

3.13 Penodi llywodraethwyr i gyrff llywodraethau ysgolion.

3.14 Dyrannu grantiau myfyrwyr.

3.15 Ymyrryd i atal disgyblaeth rhag mynd ar chwâl mewn ysgol neu mewn achosion lle bo pryder am safonau neu reolaeth.

3.15.1 Atal hawl corff llywodraethu rhag cael cyllideb dirprwyedig mewn amgylchiadau y mae deddfwriaeth yn caniatáu.

3.15.2 Penodi llywodraethwyr ychwanegol i gorff llywodraethu mewn amgylchiadau lle bo deddfwriaeth yn caniatau.

3.15.3 Penodi Bwrdd Gweithredol Interim i weithredu yn lle corff llywodraethu mewn amgylchiadau lle bo deddfwriaeth yn caniatáu.

3.15.4 Mynnu bod corff llywodraethu yn gwneud cytundeb neu drefniadau eraill i ofyn am gyngor a/neu gydweithio mwn amgylchiadau lle bo deddfwriaeth yn caniatáu.

3.15.5 Rhoi cyfarwyddyd i gorff llywodraethu neu bennaeth a chymryd unrhyw gamau eraill mewn amgylchiadau lle bo deddfwriaeth yn caniatáu.

4. Pennaeth Cefnogaeth Corfforaethol

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

4.1 Gweithredu fel Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd.

4.2 Yr hawl i awdurdodi aelodau i fynychu seminarau neu gynadleddau allanol nad ydynt ar y rhestr gymeradwy.

4.3 Penderfynu ar ran y cyflogwr ar gam 1 o unrhyw apêl dan drefn datrys anghydfod y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

4.4 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd

canlynol:-

- Rhaglen Wella
- Blaenoriaethau
- Trosolwg polisi
- Cynllun Integredig Sengl
- Caffael
- Craffu
- Ymchwil
- Diogelwch Cymunedol
- Gwasanaeth democrataidd.
- Cynllun Cydraddoldeb
- Cynllun Iaith
- Cyfieithu
- Cefnogaeth Cabinet
- Amodau a thelerau gwaith
- Cysylltiadau diwydiannol
- Hyfforddi a datblygu staff
- Y drefn recriwtio a phenodi
- Cyfrifoldebau'r cyflogwr mewn perthynas â iechyd a diogelwch.
- Argraffu
- Cyswllt cwsmer (Galw Gwynedd, Siop Gwynedd, Gwefan y Cyngor)
- Rheoli gwybodaeth
- Cofrestru genedigaethau, marwolaethau a phriodasau

4.5 Bod yn swyddog priodol ar gyfer llofnodi ceisiadau am wiriad gyda'r Biwro Cofnodion Troseddol.

4.6 Yr hawl i roi caniatâd dan Adran 30 Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2003 (y defnydd o orchmynion gwasgaru)

4.7 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 a Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 mewn perthynas â phenodi aelodau i wasanaethau ar bwyllgorau

4.8 Penderfynu ar geisiadau ailraddio (i'w weithredu trwy'r gyfundrefn arfarnu swyddi).

4.9 Bod yn swyddog priodol at ddibenion cofrestru genedigaethau marwolaethau a phriodasau.

4.10 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan Ddeddf Priodasau 1994 a Deddf Partneriaeth Sifil 2004.

4.11 Awdurdod i gymeradwyo eiddo ar gyfer gweinyddu priodasau a chofrestru partneriaethau sifil.

5. Pennaeth Cyllid

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

5.1 Bod y swyddog priodol at bwrpas Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972 ac Adran 114 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

5.2 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:

- Archwilio Mewnol
- Cyfrifeg a Chyllidebau
- Rheolaeth Risg ac Yswiriant
- Y Gronfa Bensiwn a'r Cynllun Pensiwn (gan gynnwys y strategaeth fuddsoddi)
- Rheolaeth Trysorlys (gan gynnwys buddsoddiadau Cyngor)
- Treth y Cyngor a Threthi Annomestig
- Budd-daliadau Tai a Gostyngiadau Treth Cyngor
- Taliadau
- Incwm a Chredydwyr
- Cyflogau
- Technoleg Gwybodaeth

5.3 Bod y swyddog priodol at ddibenion Adran 115 ac 146 Deddf Llywodraeth Leol 1972.

5.4 Hawl i lofnodi tystysgrif fod contractau yn cydymffurfio â Deddf Llywodraeth Leol (Cytundebau) 1997.

5.5 Enwebu swyddogion atal twyll budd-dal.

5.6 Awdurdodi dileu dyledion hyd at y symiau a nodir yn y Rheolau Gweithdrefn Ariannol.

5.7 Bod y Swyddog Awdurdodi ar gyfer dibenion Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 a caiff awdurdodi swyddogion eraill o fewn y gwasanaeth i fod yn Swyddog Awdurdodi yn yr un modd.

5.8 Awdurdodi gwariant Bwrdd Pensiwn Lleol Cronfa Bensiwn Gwynedd.

6. Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

6.1 Gweithredu fel Swyddog Monitro'r Cyngor dan Adran 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.

6.2 Gweithredu fel Swyddog Priodol y Cyngor ac eithrio lle mae darpariaethau'r gyfraith, y cynllun hwn neu rannau eraill o'r Cyfansoddiad yn rhoi'r swyddogaeth i swyddog arall.

6.3 Penderfynu ar apeliadau cam 2 trefn datys anghydfod Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

6.4 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:

- Cyfreithiol
- Cwynion
- Etholiadau
- Cefnogi'r Crwner

6.5 Cychwyn, Amddiffyn neu setlo achosion cyfreithiol (boed yn enw'r Cyngor neu yn enw swyddog penodol o'r Cyngor) dan y gyfraith gyffredin neu dan unrhyw ddeddfwriaeth, is-ddeddfwriaeth, orchymyn neu is-ddeddf a rydd swyddogaethau i'r Cyngor neu ynglŷn â swyddogaethau a ymgymerir ganddo ac i wneud apêl yn erbyn unrhyw ddyfarniad cyfreithiol. Er osgoi unrhyw amheuaeth mae'r awdurdod hwn yn cynnwys cymryd pob cam trefniadaethol gan gynnwys cyflwyno rhybuddion, statudol neu fel arall, gwrth-rybuddion a rhybuddion i ymadael.

6.6 Awdurdodi swyddogion y Cyngor i weithredu dan baragraff 6.2. yn yr un modd â hithau/ag yntau ac i erlyn neu amddiffyn neu ymddangos mewn unrhyw achosion cyfreithiol yn rhinwedd darpariaethau Adran 223 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 neu unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol arall a fo mewn grym o bryd i'w gilydd. Rhaid i'r Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol gadw rhestr o bob awdurdod a roddir ganddi/o wrth weithredu ei b/phwerau dan yr is-baragraff hwn.

6.7 Awdurdod i wneud gorchmynion dan Ddeddf Cymalau Heddlu Tref 1847.

6.8 Awdurdod i osod sêl gyffredin y Cyngor ar ddogfennau yn dilyn penderfyniad dilys gan y Cyngor neu'r Cabinet, Pwyllgor, Aelod Cabinet neu swyddog yn gweithredu pwerau dirprwyedig, ac i awdurdodi swyddogion eraill i weithredu yn yr un modd.

6.9 Awdurdod i roi tystysgrif ynglŷn â dyletswyddau gwleidyddol swydd dan adran 3 Deddf Tai a Llywodraeth Leol 1989.

6.10 Gweithredu ar adroddiadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru dan Adran 21 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2005.

6.11 Mewn ymgynghoriad â'r pennaeth priodol awdurdodi taliadau mewn achosion o gamweinyddu dan Adran 92 Deddf Llywodraeth Leol 2000 neu mewn achosion o gwynion dan Adran 34, Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2005 (ar yr amod yr ymgynghorir hefyd hefo Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu yn achos unrhyw daliad dros £10,000).

6.12 Rhoi barn fel person cymwys dan Adran 36 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000.

6.13 Cynnal adolygiadau o geisiadau rhyddid gwybodaeth.

6.14 Bod y Swyddog Awdurdodi ar gyfer dibenion Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 a caiff awdurdodi swyddogion eraill o fewn y gwasanaeth i fod yn Swyddog Awdurdodi yn yr un modd.

7. Pennaeth Economi a Chymuned

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

Dim

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

7.1 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllu yn y meysydd canlynol:

- Ewrop
- Rhaglenni cyllido Ewropeaidd
- Rhaglenni adfywio
- Gwasanaethau busnes
- Marchnata
- Twristiaeth
- Digwyddiadau
- Cymunedau'n Gyntaf
- Grantiau Adfywio
- Amgueddfeydd
- Archifdai
- Orielau
- Sinemâu a theatrau
- Celfyddydau
- Morwrol
- Parciau Gwledig
- Gwasanaethau ieuenctid
- Llyfrgelloedd
- Canolfannau hamdden
- Datblygu chwaraeon

7.2 Cymeradwyo grantiau busnes hyd at uchafswm o £50,000 mewn unrhyw achos unigol gan ymgeisydd cymwys sydd a'i gartref neu fusnes wedi ei leoli o fewn terfyn Gwynedd.

7.3 Gosod unedau a thiroedd diwydiannol a chymryd camau i'w diogelu rhag meddiant anghyfreithlon ac i'w hadfeddiannu.

7.4 Cyflwyno rhybudd ymadael i denant uned neu dir diwydiannol a cheisio meddiant trwy'r llysoedd.

7.5 Caniatáu disgownt rhent ar unedau a thiroedd diwydiannol

7.6 Pennu neu amrywio taliadau am fynediad i amgueddfeydd, orielau a theatrau'r Cyngor lle bo hynny'n briodol.

7.7 Awdurdod i wneud ceisiadau am arian grant o wahanol ffynonellau a gweithredu'r rhaglenni sy'n deillio o hynny.

7.8 Mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet dyrannu grantiau cymunedol yn unol a rhaglenni a gymeradwywyd gan Y Cabinet o wahanol gronfeydd cymunedol.

7.9 Mewn ymgynghoriad â'r aelod Cabinet penderfynu ar geisiadau am gymorth ariannol o Gronfa'r Degwm.

7.10 Mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet penderfynu ar geisiadau am gymorth ariannol o'r Grantiau Strategol i'r Celfyddydau.

7.11 Gweithredu is-ddeddfau llyfrgelloedd.

8. Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

8.1 Awdurdod i gymeradwyo eiddo ar gyfer gweinyddu priodasau a chofrestru partneriaethau sifil.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

8.2 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:

- Gwasanaethau Pobl hyn
- Iechyd Meddwl
- Anableddau corfforol
- Anableddau Dysgu
- Gwasanaethau preswyl a dydd
- Gofal Cartref
- Uned Hawliau Llês
- Tim Troseddu Ieuenctid
- Diogelu Oedolion

8.3 Gweithredu fel y "person cyfrifol" at ddibenion Deddf Safonau Gofal 2000.

8.4 Gweithredu pwerau dan yr holl Ddeddfau a restrir yn Atodlen 1 Deddf Awdurdodau Lleol (Gwasanaethau Cymdeithasol 1970 ac Atodlen 2 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

9. Pennaeth Plant a Chefnogi Teuluoedd

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

Dim

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

9.1 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:

- Gwasanaethau plant
- Tîm troseddwyr ifanc

9.2 Gweithredu pwerau dan yr holl Ddeddfau a restrir yn Atodlen 1 Deddf Awdurdodau Lleol (Gwasanaethau Cymdeithasol) 1970 ac Atodlen 2 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

9.3 Bod y 'Penderfynwr' ar ran asiantaeth fabwysiadu.

10. Pennaeth Priffyrdd Peirianneg ac Ymgynghoriaeth

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

Dim

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

10.1 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:-

- Cyfleusterau Cyhoeddus
- Cynnal a chadw priffyrdd
- Fflyd y Cyngor
- Glanhau strydoedd
- Amlosgfa/gwasanaeth claddu
- Meysydd chwarae
- Cynnal tiroedd
- Teledu cylch cyfyng
- Asesiadau amgylcheddol
- Paratoi, rheoli a goruchwylio contractau gwaith ffyrdd
- Arolygon, archwiliadau, a phrofion technegol
- Amddiffyn yr arfordir

- Dylunio a chynnal a chadw adeiladau

10.2 Pŵer i gyhoeddi rhybuddion yn cau ffyrdd dros dro dan Ddeddf Priffyrdd 1980.

10.3 Pŵer i ymdrin ag unrhyw rwystrau ar briffyrdd gan gynnwys rhoi rhybuddion**.**

10.4 Pŵer i wneud unrhyw beth a fo'n angenrheidiol i reoli fflyd y Cyngor**.**

10.5 Y Pŵer i weithredu hawliau gorfodaeth mewn perthynas a throseddau amgylcheddol sy'n codi dan unrhyw un o'r Deddfau a restrir isod (gan gynnw scamau a fo'n angenrheidiol i atal troseddau, addysgu a rhoi Rhybuddion Cosb Penodedig.

- Deddf Cŵn (Baeddu Tir) 1996
- Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990
- Rheoliadau Symud a Chael Gwared a Cherbydau 1986
- Deddf Cael Gwared o Ysbwriel (Mwynder) 1978
- Deddf Amgylchedd a Chymdogaethau Glân 2005
- Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2003
- Deddf Rheoli Llygredd (Diwygio) 1989

10.6 Bod y swyddog Awdurdodi ar gyfer dibenion Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 a caiff awdurdodi swyddogion eraill o fewn y gwasanaeth i fod yn Swyddog Awdurdodi yn yr un modd.

10.7 Pŵer i gyhoeddi rhybuddion gwarchod y gymuned o dan Rhan 4 o'r Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol. Trosedd a Phlismona 2014.

10.8 Gweithredu holl swyddogaethau'r Cyngor mewn perthynas a Deddf Dŵr a Llifogydd 2010.

10.9 Paratoi dyluniadau a chynlluniau sydd yn delio a dŵr wyneb gan gynnwys yr hawl i ymlacio neu wyro o safonau Cyfoeth Naturiol Cymru.

11. Pennaeth Amgylchedd

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

11.1 (Cynllunio)

Dirprwyir i'r Pennaeth Amgylchedd pob swyddogaeth sy'n gysylltiedig â chynllunio gwlad a thref ac fel sydd yn y Deddfau canlynol fel eu diwygiwyd ac yn cynnwys pob deddfwriaeth eilradd:

- Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004;
- Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;
- Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;
- Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth 1990;
- Deddf Cynllunio (Sylweddau Peryglus) 1990;
- Deddfau Safleoedd Carafán a Rheoli Datblygu 1960 a 1968;
- Deddf yr Amgylchedd 1995;
- Deddf Cynllunio a Iawndal 1991;
- Deddf Gwarchod Moch Daear 1992;
- Deddf Iawndal Tir 1961;
- Cyfarwyddyd Cynefinoedd 92/24/EEC a'r Rheoliadau Cadwraeth (Cynefinedd Naturiol) 1994;
- Deddf Ymddygiad Gwrth Gymdeithasol 2003;
- Deddf Cynllunio 2008;
- Deddf Lleoliaeth 2011;
- Deddf Heddlu a Thystiolaeth Troseddol 1984

Dirprwyir yr hawl i benderfynu ar unrhyw fater sydd angen penderfyniad o dan y deddfau uchod i'r Pennaeth Amgylchedd ac eithrio'r ceisiadau canlynol, fydd yn gyfrifoldeb i'r Pwyllgor Cynllunio.

11.1.1 Ceisiadau cynllunio pan fydd y Cynghorydd y mae'r datblygiad arfaethedig yn ei ward neu unrhyw ddau aelod arall yn cyflwyno cais ysgrifenedig i'r Rheolwyr Cynllunio o fewn yr amserlen a sefydlwyd fel bod y mater yn cael ei gyfeirio i'w bennu gan y Pwyllgor Cynllunio. Dylai'r cais ysgrifenedig gynnwys rhesymau cynllunio clir ar gyfer gofyn i gais gael ei gyfeirio at Bwyllgor. Dylid anfon llythyr hysbysu i bob aelod lleol. Y cyfnod penodedig ar gyfer hysbysu fydd 16 diwrnod calendr o ddyddiad y llythyr hysbysu. Gall aelod lleol drafod cais gyda swyddogion cyn cyfeirio cais i Bwyllgor.

11.1.2 Ceisiadau cynllunio a/neu gwrthwynebiadau/cefnogaeth i gais cynllunio a gyflwynir gan Aelodau Etholedig neu staff cyfredol y Gwasanaeth Cynllunio.

11.1.3 Ceisiadau cynllunio a/neu gwrthwynebiadau/cefnogaeth i gais cynllunio a gyflwynir gan berthynas agos i Aelod Etholedig neu staff cyfredol y Gwasanaeth Cynllunio. Diffinnir "perthynas agos" yn y cyd-destyn yma fel mam neu dad, gwr neu wraig, partner, plentyn, brawd neu chwaer, nain neu daid, wyr neu wyres.

11.1.4 Ceisiadau cynllunio y mae Asesiad Effaith Amgylcheddol ynghlwm wrthynt.

11.1.5 Ceisiadau cynllunio y mae'r Pennaeth Amgylchedd yn ystyried y dylid eu cyfeirio at Bwyllgor.

11.1.6 Ceisiadau cynllunio am dai lle mae y nifer o dai sydd yn cael eu darparu yn 5 neu yn fwy.

11.1.7 Ceisiadau cynllunio am ddarpariaeth adeilad neu adeiladau ble mae'r gofod llawr sydd i'w greu gan y datblygiad yn 1000 metr sgwâr neu fwy; neu

11.1.8 Ceisiadau cynllunio am ddatblygiadau ar safle sydd yn 0.5 hectar neu fwy o ran maint.

Diffinnir 'ceisiadau cynllunio' fel: cais llawn, cais deiliaid tŷ, cais amlinellol, cais materion a gadwyd yn ôl, cais adeilad rhestredig, cais Ardal Cadwraeth, cais i arddangos hysbysebion, cais mwynau a gwastraff, cais i ddiddymu neu amrywio amod(au), cais i ddiddymu neu amrywio Rhwymedigaeth Cynllunio, cais diwygiad ansylweddol.

11.2 (Hawliau Tramwy Cyhoeddus)

Dirprwyir i'r Pennaeth Amgylchedd pob swyddogaeth sy'n gysylltiedig â hawliau tramwy cyhoeddus ac fel sydd yn y Deddfau canlynol fel eu diwygiwyd ac yn cynnwys pob deddfwriaeth eilradd:

- Deddf Parciau Cenedlaethol a Mynediad i'r Cefn Gwlad 1949;
- Deddf Cefn Gwlad 1968;
- Deddf Priffyrdd 1980;
- Deddf cefn Gwlad a Bywyd Gwyllt 1981;
- Deddf Rheoliadau Traffig Ffyrdd 1984;

- Deddf Llwybrau Beics 1984;
- Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000;
- Deddf Cymdogaethau ac Amgylchedd Glan 2005 (gorchmynion adwyo);
- Deddf Amgylchedd Naturiol a chymunedau Gwledig 2006 – rhan 6;
- Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982;
- Deddf Llywodraeth Leol 2000.

Dirprwyir yr hawl i benderfynu ar bob cais am orchymyn a phenderfynu cadarnhau gorchmynion, o dan y deddfau uchod i'r Pennaeth Amgylchedd ac eithrio'r canlynol, fydd yn gyfrifoldeb i'r Pwyllgor Cynllunio.

11.2.1 Ceisiadau a gyflwynir gan Aelodau a staff cyfredol y Gwasanaeth Amgylchedd.

11.2.2 Ceisiadau sydd yn ymwneud â thir sy'n eiddo i'r Cyngor.

11.2.3 Penderfyniadau i gyflwyno i'r Cynulliad am gadarnhad, orchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980 lle cafwyd gwrthwynebiad(au) sydd heb eu tynnu yn ôl.

11.2.4 Ceisiadau y mae'r Pennaeth Amgylchedd yn ystyried y dylid eu cyfeirio at Bwyllgor.

11.2.5 Ceisiadau am orchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980 pan fydd y Cynghorydd gyda'r gwyriad arfaethedig yn ei ward yn cyflwyno cais ysgrifenedig i'r Pennaeth Amgylchedd o fewn yr amserlen a sefydlwyd i gyfeirio y cais at y Pwyllgor Ardal. Y cyfnod penodedig ar gyfer hysbysu fydd 16 diwrnod calendr o ddyddiad y llythyr ymgynghori ar y cais.

11.3 (Gwarchod y Cyhoedd)

11.3.1 Awdurdod i benodi archwilwyr dan Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn Gwaith, a.y.b. 1974

11.3.2 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan y deddfau a restrir yn yr Atodiad i'r cynllun hwn (ynghyd ag unrhyw ddeddfau eraill yn ymwneud a Gwarchod y Cyhoedd a ddaw yn gyfrifoldeb i'r Cyngor ac a gaiff eu hychwanegu at y rhestr yn yr Atodiad).

11.3.3 Gweithredu pwerau'r Cyngor o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 yn unol â'r cynllun dirprwyo ym Mholisi Trwyddedu y Cyngor, sydd wedi ei atgynhyrchu isod.

Dirprwyo o dan Ddeddf Trwyddedu 2003

Yr hyn sydd dan sylw	Pwyllgor Llawn	Is-bwyllgor	Pennaeth Amgylchedd
Cais am Drwydded Bersonol		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu.	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais am drwydded personol gyda chollfarnau heb ddarfod		Ym mhob achos	
Cais am Drwydded Eiddo/tystysgrif eiddo clwb		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais am Ddatganiad Darpariaethol		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais i amrywio Trwydded Eiddo/tystysgrif eiddo clwb		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno	Os nad oes sylwadau wedi'u cyflwyno
Cais i amrywio trwyddedwr personol dynodedig		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu	Ymhob achos arall
Cais i dynnu yn ôl fel trwyddedwr personol dynodedig			Ymhob achos
Cais am drwydded i drosglwyddo eiddo		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu	Ymhob achos arall
Cais am Awdurdod Dros Dro		Os bydd sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu	Ymhob achos arall
Cais i Adolygu Trwydded Eiddo/tystysgrif eiddo clwb		Ym mhob achos.	
Penderfynu os yw cwyn yn amherthnasol, disylwedd neu o natur flinderus			Ym mhob achos
Penderfynu gwrthwynebu pan fydd ymgynghori gyda'r awdurdod lleol yn hytrach na bod yr awdurdod lleol yn arwain			Ym mhob achos

Penderfynu ynglŷn â sylwadau wedi'u cyflwyno gan yr heddlu ynglŷn â rhybudd digwyddiad dros dro		Ym mhob achos	

11.3.4 Gweithredu pwerau'r Cyngor o dan Ddeddf Gamblo 2005 yn unol â'r cynllun dirprwyo ym Mholisi Trwyddedu y Cyngor, sydd wedi ei atgynhyrchu isod.

Dirprwyo o dan Ddeddf Gamblo 2005

Y mater i'w drafod	Cyngor Llawn	Is bwyllgor neu banel	Pennaeth Amgylchedd
Polisi trwyddedu tair blynedd	X		
Polisi i beidio â chaniatáu casinos	X		
Gosod Ffioedd – pan yn addas		Pwyllgor Llawn	
Cais am drwydded eiddo		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Cais am amrywio trwydded		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Cais am drosglwyddo trwydded		Pan dderbynnir sylwadau oddi wrth y Comisiwn	Pan na dderbynnir sylwadau oddi wrth y Comisiwn
Cais am drwydded dros dro		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Adolygu trwydded eiddo		X	
Cais am hawlenni peiriannau / clwb hapchwarae		Pan dderbynnir sylwadau sydd heb eu tynnu'n ôl	Pan na dderbynnir sylwadau neu eu bod wedi'u tynnu'n ôl
Diddymu hawlenni peiriannau / clwb hapchwarae		X	
Ceisiadau am hawlenni eraill			X
Diddymu hawlenni peiriant hapchwarae eiddo trwydded			X
Ystyried hysbysiadau defnydd dros dro			X
Penderfyniad i gyflwyno gwrth hysbysiad i hysbysiad defnydd dros dro		X	
Penderfynu a yw person yn Barti â Diddordeb			X
Penderfynu a yw sylwadau'n berthnasol			X

Penderfynu a yw sylwadau'n amherthnasol, yn ddisylwedd, yn flinderus neu'n ailadroddus			X

11.3.5 Gweithredu pwerau'r Cyngor ym maes trwyddedu cerbydau hacni a cherbydau hur preifat ag eithrio'r materion canlynol sydd yn gyfrifoldeb i'r Is-Bwyllgor o'r Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol.

(a) Penderfynu ar gais am drwydded gyrrwr hacni/hurio preifat pan fydd adroddiad o'r Biwro Cofnodion Troseddol yn dangos collfarn neu rybudd heddlu pan fydd y cais yn groes i bolisi'r awdurdod.

(b) Penderfynu ar gais am drwydded cerbyd hacni/hurio preifat pan na fydd y cerbyd yn cydymffurfio â pholisi'r awdurdod.

(c) Penderfynu ar gais am drwydded gweithredwr hurio preifat pan fydd adroddiad o'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yn dangos collfarn neu rybudd heddlu pan fydd cais yn groes i bolisi'r awdurdod.

Tir Comin

11.4 Gweithredu holl bwerau'r Cyngor fel awdurdod cofrestru tir comin.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

11.5 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol yn amodol ar unrhyw gyfyngiadau a nodir yn y Cynllun hwn neu'r Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau:-

- Rheolaeth datblygu (cynllunio)
- Gorfodaeth cynllunio
- Polisi cynllunio
- Cadwraeth
- Bioamrywiaeth
- Hawliau tramwy, mynediad a rheolaeth cefn gwlad
- Cludiant cyhoeddus
- Materion grant trafnidiaeth
- Gorfodaeth ffyrdd
- Gwelliant strydoedd
- Diogelwch ffyrdd
- Goriad Gwyrdd Eryri
- Meysydd parcio
- Marchnadoedd a ffeiriau
- Trwyddedu

- Safonau Masnach
- Iechyd Amgylcheddol
- Cynllun rheoli asedau
- Swyddfeydd
- Glanhawyr adeiladau
- Gwasanaethau eiddo corfforaethol
- Chwiliadau, pridiannau tir a thir comin.
- Rheolaeth Adeiladu
- Casglu Sbwriel
- Ailgylchu/ gwaredu gwastraff
- Asesiadau Traffig

(Cynllunio)

11.6 Ystyried, cynghori, adrodd a gweithredu ar bolisïau a phenderfyniadau'r Cyngor a Phwyllgorau ar faterion cynllunio.

11.7 Sefydlu ac arwain fforymau a grwpiau i ystyried, cynghori, adrodd a gweithredu ar bolisïau a phenderfyniadau'r Cyngor a'r Pwyllgorau ar faterion cynllunio.

11.8 Darparu'r holl wybodaeth angenrheidiol ar gyfer pridiannau tir lleol.

11.9 Cymryd rhan mewn trefniadau gweithio mewn partneriaeth cenedlaethol, rhanbarthol, proffesiynol ac eraill.

11.10 Rhoi sylwadau ar ddogfennau ymgynghorol parthed polisi cynllunio lle mae hyn yn cyd-fynd â pholisi'r Cyngor.

(Hawliau Tramwy Cyhoeddus a Materion Trafnidiaeth)

11.11 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan Ddeddf Traffig Ffyrdd 1988, Deddf Rheoli Traffig 2004, Deddfau Cludiant 2000 a 2008, Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith ar y Stryd 1991 a Deddf Rheoli Traffig Ffordd 1984.

11.12 Pŵer i wneud cytundebau mynediad dros dir dan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 neu unrhyw ddeddfwriaeth arall

11.13 Pŵer i gyhoeddi rhybuddion yn cau ffyrdd dros dro.

11.14 Pŵer i ymdrin ag unrhyw rwystrau ar briffyrdd gan gynnwys rhoi rhybuddion.

11.15 Pŵer i gyhoeddi rhybuddion yn cau ffyrdd dros dro dan Ddeddf Priffyrdd 1980.

(Gwarchod y Cyhoedd sydd yn gyfrifoldeb y Gweithrediaeth)

11.16 Gweithredu pwerau'r Cyngor mewn perthynas â gwrychoedd uchel dan Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2003.

11.17 Gweithredu pwerau'r Cyngor dan y deddfau a restrir yn yr Atodiad (ynghyd ag unrhyw ddeddfau eraill yn ymwneud a Gwarchod y Cyhoedd a ddaw yn gyfrifoldeb i'r Cyngor ac a gaiff eu hychwanegu at y rhestr yn yr Atodiad

11.18 Bod y Swyddog Awdurdodi ar gyfer dibenion Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 a caiff awdurdodi swyddogion eraill o fewn y gwasanaeth i fod yn Swyddog Awdurdodi yn yr un modd.

11.19 Pŵer i gyhoeddi rhybuddion cau a gwarchod y gymuned o dan Rhan 4 o'r Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol Trosedd a Phlismona 2014**.**

(Pridianau Tir)

11.20 Awdurdod i lofnodi tystysgrifau ar gyfer Cofrestrfa Dir Ei Mawrhydi a chofrestru unrhyw bridiant tir ar ran y Cyngor.

(Adeiladu)

11.21 Gweithredu holl swyddogaethau'r Cyngor mewn perthynas â rheolaeth adeiladu boed dan Ddeddf Adeiladu 1984 neu arall

(Gwastraff)

11.22 Pŵer i wneud cais am drwydded gweithredwr mewn perthynas â swyddogaethau gwastraff y Cyngor.

Atodiad

Deddfwriaeth
Deddf Adeiladu 1984
Deddf Aer Glân 1993
Deddf Amaeth (Darpariaethau Amrywiol) 1972
Deddf Amaeth 1970
Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016
Deddf Anifeiliaid Anwes 1951
Deddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976
Deddf Anifeiliaid Perfformio (Rheoleiddio) 1925
Deddf Atal Difrod gan Bla 1949
Deddf Atal a Rheoli Llygredd 1999
Deddf Bwyd 1984
Deddf Cael Gwared â Sbwriel (Mwynder) 1978
Deddf Cancr 1939
Deddf Casgliadau o Dŷ i Dŷ 1939
Deddf Cemegau Fferm a Gardd 1967
Deddf Cerbydau Modur (Offer Diogelu i Blant) 1991
Deddf Cerddoriaeth Fyw 2012
Deddf Cludiant 1985
Deddf Cofrestru Tir Comin 1965
Deddf Credyd y Prynwr 1974
Deddf Cwmnïau 2006
Deddf Cwn 1906
Deddf Cŵn Peryglus 1991
Deddf Cyfiawnder Troseddol 1988

Deddf Cyfiawnder Troseddol a Threfn Gyhoeddus 1994
Deddf Cyfraith yr UE a ddargedwir (Dirymu a Diwygio) 2023
Deddf Cyfreithwyr 1974
Deddf Cymalau Heddlu Tref 1847
Deddf Cymdogaethau ac Amgylchedd Glân 2005
Deddf Cymorth Cenedlaethol 1948
Deddf Datblygu Twristiaeth 1969
Deddf Delwyr Metel Scrap 2013
Deddf Dilysnodi 1973
Deddf Diogelu'r Amgylchedd (Cynhyrchion Plastig Untro) (Cymru) 2023
Deddf Diogelwch Bwyd 1990
Deddf Diogelwch Meysydd Chwarae 1975
Deddf Diogelwch Tân a Diogelwch Llefydd Chwaraeon 1987
Deddf Diogelwch yn y Cartref 1961
Deddf Diogelwch y Ffyrdd 2006
Deddf Disgrifiadau Masnachol 1968
Deddf Diwydiant Dŵr 1991
Deddf Diwygio Addysg 1988
Deddf Diwygio Heddlu ac Adfywio Cymdeithasol 2011
Deddf Elusennau 1992
Deddf Ffatrioedd 1961
Deddf Ffrwydron (Oed Pryniant) 1976
Deddf Ffugio a Drwgfathu 1981
Deddf Gamblo 2005
Deddf Gwarchod Bwyd a'r Amgylchedd 1985
Deddf Gwarchod Plant (Tybaco) 1986

Deddf Gwarchod y Prynwr 1987
Deddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990
Deddf Gweinyddu Cyfiawnder 1970
Deddf Gwelyau Haul (Rheoleiddio) 2010
Deddf Gwenwyn 1972
Deddf Gwerthwyr Stadau 1979
Deddf Gwybodaeth Amgylchedd a Diogelwch 1988
Deddf Hawlfraint, Cynllun a Patentau 1988 fel y newidiwyd gan Ddeddf Darlledu 1990
Deddf Heddlu, Ffatrïoedd ac ati (Amryfal Ddarpariaethau) 1916
Deddf Hyrwyddo a Hysbysebu Tybaco 2002
Deddf Iechyd 2006
Deddf Iechyd a Diogelwch yn y gwaith ac ati 1974
Deddf Iechyd Anifeiliaid 1981
Deddf Iechyd Cyhoeddus (Rheoli Haint) 1984
Deddf Iechyd Cyhoeddus 1936
Deddf Iechyd Cyhoeddus 1961
Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017
Deddf Lladd Dofednod 1967
Deddf Lladd-dai 1974
Deddf Lles Anifeiliaid 2006
Deddf Lles Anifeiliaid (Allforio Da Byw) 2024
Deddf Llongau Masnach 1979
Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976
Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982
Deddf Llywodraeth Leol 1972

Deddf Llywodraeth Leol 1992
Deddf Llywodraeth Leol 2003
Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989
Deddf Mandiroedd a Rhanddaliadau 1908-1950
Deddf Masnachu ar y Sul 1994
Deddf Masnachu Teg 1973
Deddf Meddyginiaeth 1968
Deddf Menter 2002
Deddf Nodau Masnach 1994
Deddf Nwyddau a Gwasanaethau nas Archebwyd 1971 a Deddf Nwyddau a Gwasanaethau nas Archebwyd (wedi ei ddiwygio) 1975
Deddf Plant a Phobl Ifanc (Diogelwch Rhag Dobacco) 1991
Deddf Rheoli Llygredd 1974
Deddf Rheoli Llygredd (Diwygio) 1989
Deddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984
Deddf Safleoedd Carafannau 1968
Deddf Safleoedd Carafanau a Rheoli Datblygu 1960
Deddf Sancsiynau Rheoleiddio a Gorfodi 2008
Deddf Sefydliadau Iechyd Anifeiliaid 1963
Deddf Sefydliadau Lletya Anifeiliaid 1963
Deddf Sefydliadau Marchogaeth 1964
Deddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013
Deddf Sŵn 1996
Deddf Sŵn a Niwsans Statudol 1993
Deddf Sŵn Beiciau Modur 1987
Deddf (Gwarchod) y Symbol Olympaidd 1995

Deddf Tai 1996 a 2004
Deddf Tân Gwyllt 2003
Deddf Telathrebu 1984
Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd 1988 a 1991
Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd (Darpariaethau ôl-ddilynol)1988
Deddf Troseddau a Phlismona Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2014
Deddf Troseddwyr Trafnidiaeth Ffordd 1988
Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd (Cerbydau Tramor) 1972
Deddf Twyll 2006
Deddf Theatrau 1968
Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2003
Deddf Ynni 1976
Deddf Trwyddedu 2003
Deddf Twyll 2006
Deddf yr Undeb Ewropeaidd (Deddf Ymadael) 2018
Deddf yr Amgylchedd 1995
Deddfau Cynnyrch Amaethyddol (Graddoli a Marcio) 1931
Deddfau Cynrychiolaeth Fasnachol (Y Methedig) 1958 a 1972
Deddfau Dwyn 1968 a 1978
Deddfau Ffrwydron 1875
Deddfau Prisiau 1974
Deddfau Pwysau a Mesurau 1985
Deddfau Recordiau Fideo 1984 a 1993

12. Pennaeth Tai ac Eiddo

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu

dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

Dim

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

12.1 Gweithredu ar sail dydd i ddydd ac o fewn y cynllun yn y meysydd canlynol:

- Materion Tai
- Digartrefedd
- Gorfodaeth Tai Preifat
- Grantiau Tai ac Adnewyddu
- Materion Eiddo

(Eiddo)

12.2 Hawl lle nad ellir dod i delerau a'r tirfeddiannwr i brynu buddiant mewn tir o fewn chwe mis o gychwyn trafodaethau i brynu'r cyfryw drwy orchymyn prynu gorfodol yn amodol ar ddarpariaethau'r gyfraith.

12.3 Caniatáu trwyddedau, hawddfreintiau a ffyrddfreintiau i, neu gan y Cyngor.

12.4 Mewn achosion priodol, talu iawndal dan Ddeddf Iawndal 1973, Ddeddf Cynllunio ac Iawndal 1991, Deddf Landlord a Thenant 1954, neu unrhyw achos o ddadfeiliad neu hawliadau tenantiaid.

12.5 Negodi a thalu unrhyw hawliadau am iawndal a gyflwynir yn erbyn y Cyngor am ddifrod neu golledion a achoswyd gan waith a gyflawnwyd dan bwerau statudol y Cyngor.

12.6 Rhoi cydsyniad i denantiaid y Cyngor is-osod ac isbrydlesi.

12.7 Cyhoeddi rhybudd statudol am fwriad i gynnal adolygiadau rhent ar denantiaethau.

12.8 Cychwyn achos meddiant drwy'r Llysoedd yn erbyn unrhyw denant, drwyddedwr neu dresmaswr.

12.9 Cymeradwyo'r telerau ar gyfer prynu, gaffael, gwerthu neu waredu holl fuddiannau'r Cyngor mewn tir lle bo penderfyniad wedi ei wneud i brynu, gaffael,

gwerthu neu waredu gan Y Cabinet, Pwyllgor, Arweinydd neu Brif Swyddog yn gweithredu pwerau dirprwyedig.

12.10 Cymeradwyo telerau ac amodau, yn caniatáu adnewyddu prydlesau.

12.11 Cymeradwyo ymestyn cyfnod prydlesau sydd mewn bodolaeth.

12.12 Rhoi cydsyniad i aseinio prydles.

12.13 Amrywio neu hepgor codi prisiau a ffioedd mewn achosion unigol lle mae amgylchiadau'r mynnu hynny.

(Tai)

12.14 Gweithredu swyddogaethau'r Cyngor mewn perthynas â digartrefedd yn unol â - Deddf Tai (Cymru) 2014 .

12.15 Caniatáu gwerthiannau cyn dai Cyngor i bobl sy'n cwrdd ar amodau statudol a derbyn neu wrthod cynnig i brynu yn ôl cyn dŷ Cyngor dan Adran 157 Deddf Tai 1985.

12.16 Gweithredu swyddogaethau'r Cyngor mewn perthynas â thai anaddas dan Ddeddf Tai 1985 a Deddf Grantiau Tai, Adeiladu ac Adfywio 1996 a Deddf Tai 2004.

12.17 Gweithredu pwerau'r Cyngor i gyflwyno rhybuddio a chymryd camau gorfodaeth mewn perthynas â thai amlanedd.

12.18 Yn ddarostyngedig i ofynion cyffredinol y Cyfansoddiad, caffael rhyddfraint neu lesu aneddleoedd unigol er cyflawni y Strategaeth Tai neu ddyletswyddau digartrefedd.

12.19 Gweithredu pwerau gorfodaeth yn y sector tai preifat ac ynglŷn a chartrefi symudol.

12.20 Cymeradwyo neu wrthod a gweinyddu ceisiadau am grantiau dan y Gorchymyn Adfer Rheoleiddio (Cymhorthdal i Dai) (Cymru a Lloegr) 2002/1860. Dyrannu llety (yn cynnwys y cyfrifoldebau ynghlwm) dan Deddf Tai 1996 gan gynnwys yr hawl i wneud cytundeb gyda thrydydd parti, fel bod y corff hwnnw yn ymgymryd â'r dasg ar ran y Cyngor

12.21 Dodi Rhybudd ar berson perthnasol yn gofyn am wybodaeth perthnasol am eiddo penodol dan Ddeddf Llywodraeth Leol (Amryw Ddarpariaethau) 1976 (adran 16).

12.22 Gweinyddu unrhyw fethiant gan landlord preifat er pwrpas rheoli'n gywir y "mannau cyffredin" ar stad, a methiant i gyfyngu ffi i swm rhesymol dan Deddf Landlord a Thenant 1985.

12.23 Gweithredu cynllun disgownt trosglwyddadwy.

12.24 Gweithredu swyddogaethau'r Cyngor mewn perthynas â draeniad, cyflenwad dŵr a materion iechyd amgylcheddol eraill dan Deddf Iechyd Cyhoeddus 1936, Deddf

Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982, Ddeddf Rheoliadau Adeiladu 1984 a niwsans dan Ddeddf Gwarchod yr Amgylchedd 1990.

12.25 Gweithredu swyddogaethau'r Cyngor dan Ddeddf Tai 2004.

12.26 Cyflwyno rhybuddion eiddo dan Ddeddf Cyfraith Eiddo 1925.

12.27 Pŵer i gyhoeddi rhybuddion cau o dan Rhan 4 o'r Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol. Trosedd a Phlismona 2014.

13. Rheolwr Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru

Yn y "Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau" yn Atodiad 1 i Adran 13 o'r Cyfansoddiad, nodir lle mae swyddogaethau nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Weithrediaeth wedi eu dirprwyo i Brif Swyddogion. Lle nad oes prif swyddog wedi ei enwi yn y ddogfen honno nid yw'r pŵer wedi ei ddirprwyo, ond yn hytrach fe'i cedwir gan y pwyllgor.

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cyngor

Dim

Swyddogaethau a ddirprwyir gan y Cabinet

13.1 Gweithredu ar sail dydd i ddydd, o fewn y cynllun, a dan gyfarwyddyd y Cabinet Asiantaeth i gyflawni swyddogaethau Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru.

13.2 Penodi swyddogion traffig dan adran 2 Deddf Rheoli Traffig 2004.